

AMIGO

wera - claus küchenmeister

WERA VE CLAUD KÜCHENMEISTER

AMIGO

Türkçesi:

ÖZDEMİR BAŞARGAN

INFO-TÜRK AJANSI
Araştırma-Çeviri-Belge Bölümü
Çocuk Kitapları Dizisi: 2

Brüksel - Mart 1975

Gerhard Rappus tarafından resimlenmiş,
Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde
DER KINDERBUCHERVERLAG
tarafından 1971 yılında
almanca olarak yayınlanmıştır.

Kolay unutulacak gibi değildi o yaz ayının anısı Amigo için... 1939 ağustosusu... O güne dek görülmemiş kızgın güneş ortalığı yakıp kavuruyordu. Hele Spree Irmağı'nda çimmek "zabıtaca yasak" edileli beri, kendini serin suya atmak isteği daha dayanılmaz hale gelmişti. Ne var ki, Amigo'da tüm yaşamı boyunca derin izler bırakan anılar bunlar değildi. O günler, Amigo'nun çocuk yaşamında acıklı ve ciddi olaylarla dolu yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur.

Öykümüz, Berlin'de yazın son günlerinde başlar. Boğucu sıcağın yanısıra toz toprak koca kenti adeta nefes darlığına uğratmıştı. İnsanların kışla misali içine tıkıştırıldığı büyük binaların dar avlularında havanın ağırlığı daha fazla hissediliyordu. Pencere önlerinde kediler kendilerinden geçmiş uzanıyordu. Kızgın güneş altında parıldayan kaldırımların üzerinde insanlar ayaklarını sürüklüyorlardı. Çocuklar dökme

AGENCE INFO-TÜRK
Section de
Recherche-Traduction-Documentation

Imprimerie offset et diffusion:
COODIFF s.c.
Chaussée de Ninove 561 - Bruxelles 1080

D/1975/2198/9

demirden yapılmış görkemli tulumbaların çevresine üşüşmüş, çıplak ayaklarını şırıldayan suyun altına tutup serinlemeğe çalışıyorlardı.

Berlin'in doğu yakasında ikinci vakti, saat 4-5 sularında demiryolu memurları ve işçileri büyük bir kapıdan dışarı boşaldılar. İşaret parmaklarını kasketlerinin ucuna götürüp kaçamak selamla vedalaştıktan sonra birbirlerinden ayrılıp ayrı yönlere dağılıyorlardı. Kimileri, ortasında bir platform üzerine dikilmiş mavi-gri bir bombanın bulunduğu küçük bir alandan karşıya geçiyorlardı.

Bombaya pek aldırış eden de yoktu. Sanki kartondan yapılmış bir sembolmüş gibi, yanından geçerken kimse umursamıyordu. Sadece içlerinden biri, her gün olduğu gibi o gün de gözlerini o tarafa çevirmekten kendini alamadı. Walter Meister'di bu, Amigo'nun babası... Bugün bombanın gölgesinde küçük bir kızın sakın sakın oturmakta olduğunu gördü. Yanına gidip "kalk ordan, sana göre bir yer değil burası," demek geçti içinden. Sonra birden vazgeçti. Öyle ya, çocukcağızın nasıl olsa böyle bir uyarıya akli yatmayacaktı. Naziler altı yıldır Almanya'yı bir esaret kampına döndürdüktan sonra çocuklara da bomba diplesinden başka oturabilecek neresi kalmıştı?

Walter Meister koltuğunun altında taşıdığı çantasını ve ceketini daha bir sıktı. Kendine özgü yürüyüşüne uymayacak bir acelecilikle adımlarını sıklaştırdı. Gördüğü manzara hincını ve kararlılığını daha da körüklemişti. Koppen Sokağı'na saptı. Kendi sokağıydı bu. Herkesi tanır, herşeyi bilirdi bu sokakta. Nitekim bugün de hiç yeni bir şey yoktu. Ahırın giriş kapısı önünde

düşürülmüş birkaç lahana koçanı, pencere diplesinde renkli saydam şeker kağıtlarını burunları üzerine gerdirerek gelip geçene takılan çocuklar... Hiç kuşkusuz sabun tüccarı Kalisch şu anda ortaklığı yaygaraya boğuyor olmalıydı. Çünkü çocuklar bir fırsatını bulup "Hoffmanns Strake" yazılı levhadaki güzel kedisinin burnunun ucuna çoktan bir jilet yapıştırmış olacaktı...

Nitekim yanılmamıştı. Walter Meister, sivri burunlu sabun tüccarının elinde kocaman bir mutfak bıçağıyla terter tepindiğini görünce gülümsemekten kendini alamadı. "Onun da derdi kendine göre," dedi içinden ve ekledi: "Küfredebildiğin kadar et, Kalisch... Nasıl olsa bir gün gelecek, kedini, evini ve dükkanını elinden kaçırap sap gibi ortada kalacaksın."

Böyle söylenmesinin nedeni, biraz önce sinemanın üstüne bomba etkisi yapan yeni bir levhanın asılmış olmasıydı: "Onüç Adam ve Bir Top". Walter Meister yorgun gözlerini oğaladı. Bir an ona sanki şu mavi-gri bombanın gölgesi bu sokağa da düşmüş gibi geldi? Hayır hayır...Yorgunluk ve karanlık düşüncelere yenik düşmemeliydi. Üstelik bugün her zamankinden daha fazla güce ve cesarete gereksinimi vardı.

Bir ıslık tutturdu Walter Meister. Melodiyle birlikte şarkının sözleri de aklına geldi: "Yükseklere... daha yükseklere... daha daha yükseklerle... Nefret edilmeğe, hor görülmeğe aldirmedan!"

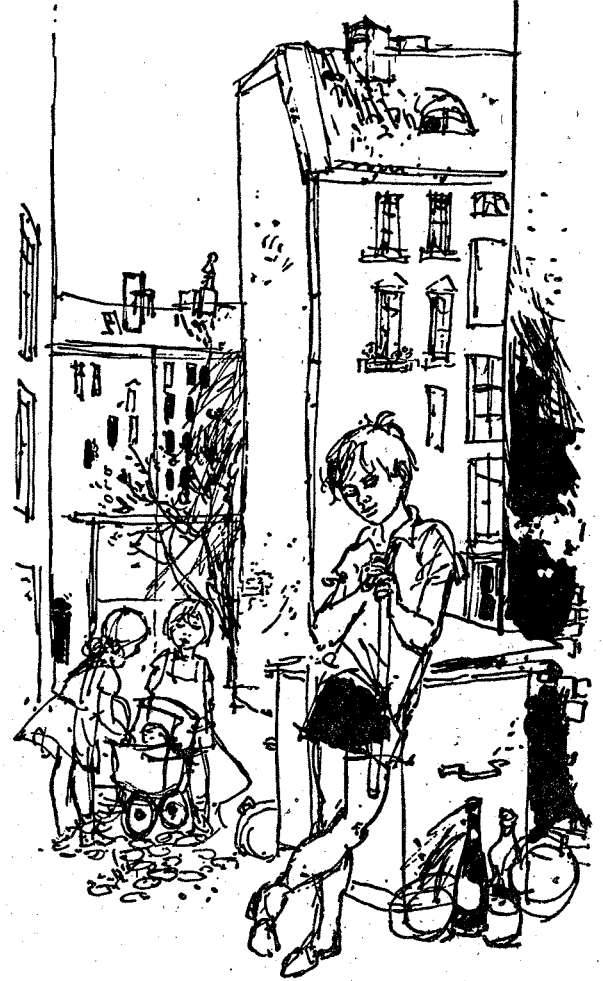
Dudaklarından belli belirsiz türkünün sözleri dökülürken Walter Meister Koppen Sokağı'nda 65 numaralı evin loş cümle kapısından girdi. Girişini o sırada iç avluda oynayan çocuklardan hiçbirini

farketmemiştir. Hatta çöp bidonuna dayanmış kırık bir tahta parçasını yontan oğlu Rainer bile...Rainer, yani Amigo, geniş yüzlü, güçlü kuvvetli bir çocuktur. Her yerde ve herkes tarafından sevilirdi. Zor zamanlarda daima en öne atılan, zayıfların, düşünlerin elinden tutan mert bir çocuktur. Onun bu üstün nitelikleri nedeniyle öteki çocuklar, coşkuyla seyrettikleri bir filmde esinlenerek, kendisine Amigo adını vermişlerdi.

Amigo ve arkadaşları kendilerini oyuna öylesine kaptırmışlardı ki, Walter Meister'in geldiğini bile sezememişlerdi. Walter Meister'in ayak sesi, iç avlunun gürültüsüne karışıp kayboluyordu. Bir yerde kapkacak tıngırtısı, diğer bir yanda gramofondan yükselen cırlak bir şarkı: "Seninle göğeyi çıkıp dans edelim!.." Bu arada birkaç günlük bir bebeğin çığlıkları da oynayanların gürültü patırtısına karışıp kayboluyordu.

Walter Meister iç taraftaki evin kirli kapısına gelmeden önce, penceresinin önündeki çiçekliği itir çiçekleriyle kaplı ikinci kata doğru baktı. Pencere sonuna dek açıktı. Çiçeklerin arkasından bir kadın çehresi belirdi. Kendisini gülümseyerek selamladı. Ancak bu gülümsemeye rağmen bakışlarında bir endişe ve tedirginlik hissediliyordu. Bugün de kocasını içi titreyerek derin bir kaygıyla beklemişti. Kocasını Naziler tarafından tutuklanalı beri kaygısız geçen tek günü yoktu ki Anna Meister'in... Kendisini sağ salım görünce sevincine diyecek olmuyordu... Ama Walter Meister'in fazla vakit kaybetmeden tekrar yola koyulacağını öğrenince sevincinin yerini yine derin bir üzüntü alacaktı.

Aradan birkaç dakika geçmişti ki, Walter Me-

ister koltuğunun altında tıkabasa dolu bir çantayla tekrar kapıda görüldü. Bu kez babasını fark etmişti Amigo. "Baba, baba..." diye sevinçle bağırarak peşinden koştu. Henüz onüç yaşındaydı ama, annesinin duygu ve endişelerini o da paylaşıyordu. Babasının uğraşlarını tam anlamıyla sezmese de, Walter Meister'in her gün diken üzerinde oturuyormuşçasına endişe dolu bir hayat sürdüğünü pekala farkediyordu. Amigo koşarken, kardeşi Hotta'yı da eliyle dürttü. Hotta, üstünde halı çırpılan demir boruların yanında dineliyordu. Çil yüzlü Sine ile bıçağını elindekiyle değişmesi için hararetli bir pazarlığa girişmişti. Bu yüzden ağabeyinin dürtüklemesine önce somurtarak tepki gösterdi, fakat babasını görünce herşeyi yüzüstü bırakarak o da koşmağa başladı.

"Gene nereye gidiyorsun baba?" diye ünledi Amigo.

"Hiç, Dicken Pinn Lokantası'na..." diye kısa kesti Walter Meister. Yüzü ışıltılı Hotta'nın sanki üstünde tavuk eşelenmiş gibi karmakarışık saçlarını sertçe okşadı.

Amigo ve Hotta, babalarının bu kısa cevabını çok iyi tanıyorlardı. Walter Meister onlara hiçbir zaman bu tek tümceden fazla açıklama yapmazdı. Hotta somurtarak, Amigo da kayıtsız görünerek "anlaşıldı" der gibilerden başlarını salladılar. Walter Meister şu anda iki çocuğuyla beraber olmayı ne kadar isterdi. Onlarla Luna Park'ta atlı karıncaya binebilse, bir köprünün korkuluklarına dayanarak suların üzerinde nazlı nazlı süzülen tekneleri birlikte seyredebilseydi... Onlarla gelecek mutlu günleri birlikte düşlemeyi, onlara yaşantısından anılar anlatmayı hiç istemez miydi?

Ama Walter Meister'in bugün de başını kaşıya-

cak vakti yoktu, nerde kaldı ki Amigo ve Hotta'ya zaman ayırabilsin. Aylar, belki daha nice yıllar böyle sürüp gidecekti.

Amigo ve Hotta, babalarının loş koridordan ilerleyip kayboluşunu oldukları yerde hareketsiz seyredip kaldılar.

Geceler bile bu kızgın yaz günlerine serinlik getiremedi. Demiryolu boyunca uzayıp giden kapkara mürver çalılarında tek yaprak kıvıldamıyordu. Donuk görünüşleriyle sayısız raylar göz alabildiğine uzayıp gidiyordu burada... Demiryolunun yüksek direklerine asılmış sinyal lambalarının karpuzlarından sızan ışıklar altında keskin çakıl taşları adamakıllı seçilebiliyordu. Sinyal lambaları ateş böcekleri gibi ışığıyordu. Çok ötede, solda kırmızı bir lamba yanıyordu. Bir lokomotif deposuydu orası. Bunların dışında her taraf kopkoyu bir karanlığa gömülmüştü. Bazı pencerelerden sızan ışıklar şurada burada tek tük evlerin olduğunu belirliyordu.

Bir banliyö treni çılgık çılgıca gelip geçti. Uzun uzun öttürdüğü düdüğü dört bir yanı çınlattı. Bu sırada karanlıkta birdenbire iş elbisesiyle bir adam belirdi. Koltuğunda şişkin bir çanta: Walter Meister... Keskin gözleri çarçabuk her tarafı taradı. Sonra mürver çalılarına doğru hızla ilerledi, elindeki çantayı fundalar içine sürdü.

Çantayı yanlış bir yere koymamış olmak için etrafı bir daha kolağan etti. Önünde uzanan raylara baktı bir kez de, sonra raylar üstünde yürümeye başladı. Raylar arasında, elinde yanan bir fenerle bir demiryolu memuru duruyordu. Walter

Meister cep feneriyle kısa bir işaret verdi. Demiryolu memuru da el feneriyle belli belirsiz cevapladı...

Walter Meister iki ray arasına gelip dikildi. Memur sanki hiçbir şeyle ilişkisi yokmuş gibi davranıyordu. Bu sırada hızla bir yük katarı yaklaştı. Walter Meister merak ve endişe dolu bakışlarını yaklaşan trene dikti.

Demiryolu memuru hâlâ kayıtsız tavrını sürdürüyordu olduğu yerde, sessiz sedasız bekliyordu.

Tren daha da yaklaştı.

Kısa bir duraksamadan sonra Walter Meister kendisini raylar arasındaki çakıltaşlarının üzerine attı. Kasketiyle yüzünü kapattı ve traverse sımsıkı yapıştı.

Demiryolu memuru eşit aralıklarla işaret verdi... Tren üstünden fren yaparak geçerken Walter Meister vagonları saymağa başladı: "Bir...iki... üç...dört...beş..."

Trenin tekerlekleri raylar üzerinde gacırdarak yavaşladı. Lokomotif kulakları yırtarcasına öttü. Ve tren durdu. Artık demiryolu memuru ortalıkta gözüküyordu.

Walter Meister tam altıncı vagonun altında yatıyordu. Birden harekete geçip yük vagonunun altını elyordamıyla yokladı ve kuvvetli bir omuz vurarak esasen daha önce içeriden gevşetilmiş tahta payandayı yukarı itti. Faşistlerin Toplama Kampı'nda tutukladıkları mahkum elbiseli bir adam kendisini açılan yerden aşağı bırakırken, yüksek konçlu çizmeler ve ürpertici üniformalar giymiş muhafızlar trenden atladılar. Yakalarında SS arması parıldıyordu. Üstünde kurukafa simgesi bulunan kasketlerini burunlarının üstüne dek sımsıkı geçirmişlerdi. Bunlar, hıncahınç dolu, kapıları

kurşun mühürlü yük vagonlarıyla tutukluları bir toplama kampından diğerine naklediyorlardı.

Bir SS memuru ulurcasına bağırdı: "Yola devam, sabotaja uğradık!" Trenin altındaki iki can birbirlerine sımsıkı sarılmış, adeta çakıltaşlarına gömülmüşlerdi.

Walter Meister, kurtardığı tutukluyu korumak için gocuğunu onun göze batan boyuna çizgili cezaevi elbisesinin üstüne atmıştı. Kuşku uyandırmamak için soluk alıp vermeyi bile kesmişlerdi.

Lokomotif birden bire çalışmaya, tekerlekler dönmeğe başladı. SS'ler birkaç adım trenle birlikte yürüdüktan sonra vagonlara atladılar. Dingillerin her dönüşünde vagonlar daha uzaklaşıyordu. Çok geçmeden üstlerinden trenin karabasan görüntüsü kalkmış, yıldızlar gökte ışımağa başlamıştı. Walter Meister çevreyi dikkatle süzerek yerinden doğruldu. Öteki, Pepp de ayağa kalktı.

Ortalıkta çıt yoktu. Tedirginliği dağıldıktan sonra Walter Meister ötekine baktı. Kırılmış saçlarının altında kuru, iri kemikli bir yüz. Bu insanoğlu gösterdiği kadar yaşlı değildi gerçekte, ne var ki, içinin elemi, yoksulluğun acısı yüzüne vurmuştu. Walter Meister bu yoldaşı tanııyordu. Belki de onu bir daha hiç göremeyecekti. Ama bugün karşı karşıya gelmişlerdi. Çünkü bu örgütünün verdiği bir görevdi kendisine... Şimdi yoldaşını faşistlerin kıyımından kurtarmış, ona giysiler ve gerekli belgeler sağlamıştı. Pepp bir şey soracakmış gibi Meister'e baktı. Meister gülümsedi. Pepp de, çocuklara özgü saf ve utangaç bir gülümsemeyle karşılık verdi.

Walter Meister biraz daha Pepp'e sokuldu ve kulağına fısıldadı: "Koş mürver çalılarının dibi-

ne... Elbise dolu bir çanta var... Para ve belgeler de ceketin cebinde... Sonra beni bekle!"

Pepp başını önüne eğdi. Dudakları adeta birbirine kenetlenmişti.

"Haydi durma," diye fısıldadı Walter Meister.

Kaçak, keskin çakıl taşları üzerinde yalınayak sekerek, sendeleyerek can havliyle seğırtti.

Walter Meister demiryolunun kuytu bir yerinden onu gözetliyordu. Ha gayret, altı metre kaldı... Eriştin demektir, diye kendi kendine konuşuyordu. Birdenbire üniformalı üç istasyon polisi devriyesi belirdi. Eyvah! Çalılara daha üç metre vardı. "Dur!" diye ünledi polislerden biri. Çizmeleri çakıltaşlarında ve demir raylarda tökezlendi.

"Kıml dama!" diye bağırdı.

Pepp göze batan çizgili kamp giysisinin içinde tabana kuvvet kaçmaktan başka bir şey yapamazdı. Tutukluları götüreren üç ulaştırma muhafız polisi demek orada kalıp kendisini kapana kısırmışlardı. İki el ateş edildi. Arkasından bir daha. Silah sesleri evlerin karanlık duvarlarında yankılandı. Sonra bir alarm düdüğü duyuldu. O sırada Pepp duvarın yanına ulaşmıştı bile. Duvara tırmandı, öte yana attı kendini. Arka tarafta sokak köpekleri havlamağa başladı. Bir polis arabasının canavar düdüğü kulakları yırtarcasına öttü. Gene silah sesleri... Walter Meister yerde yüzükoyun yatarak yüzünü bir traversin kaba tahtasına dayamış, kalbi endişeyle güm güm çarpıyordu. Nihayet güdültüler uzaklaşmağa başladı.

"Şimdi izini sürüyorlardır," diye geçirdi içinden Walter Meister.

İkinci sularıydı... Aynı sokakta 63 numaralı barın sahibi Kalucke kepengi kaldırıp barın önünde kor gibi kızgın kaldırım taşlarına bir kova su serpti. Bitişik binanın önünde ihtiyar Heinrich Ana kırık bir tabureye oturmuş, sıcağ geçmesin diye de kafasına bir Nazi gazetesinden yaptığı külahı geçirmişti. Koppen Sokağı'nda akan insan selini kayıtsız gözlerle seyrediyordu.

Her gününün aksine, bugün yoldan geçenlerin pek azı Heinrich Ana'ya takılıyorlardı. Bütün dikkatler, bir evin duvarına yapıştırılmış "Tutuklama Bildirgesi"ndeydi. Beyaz kağıt üzerine kırmızı ve siyah harflerle "Azılı Katil Aranıyor! Bulana Beş Bin Mark Ödül!" yazılıydı. Bildirgedeki fotoğraf ise Pepp'i gösteriyordu. Walter Meister'in tutuklu treninden kurtardığı adam!

Sine ve Hotta ıslak mayoları başlarında ıslık çalarak Frankfurter Allee'den Koppen Sokağı'na saptılar. Tutuklama Bildirisini görür görmez durakladılar. "Beş bin Mark, amma da çok para!.." Hotta derin derin içini çektikten sonra, "Vay be" dedi "ah şunu bir bulabilsek!"

Sine de rakamlara afal afal bakıyordu.

"Bulsan ne yapardın?" diye sordu.

Hotta gözleri parıldayarak cevapladı: "Limona ta alırdım kendime, hem de tam beş marklık!"

Plan kurmağa koyuldular. Bir anda Koppen Sokağını, rutubetli evlerini, tatsız tuzsuz malt kahvesini, cetvelin tersiyle parmak kıran şişko öğretmen Panitz-Fleming'i, hepsini hepsini unutmışlardı. Hotta ve Sine'nin kafaları şu anda sadece Tutuklama Bildirgesi'yle meşguldü.

Pepp kendini izleyenlerden kurtulmayı başarmıştı. Schlessischen İstasyonu'na yakın Koppen Sokağı'nda, kışlamsı binanın yan duvarında sırttan, sefahat devrinden kalma, yarı çökük bir verandanın altında kendine sığınak bulmuştu.

Pepp'in buradaki hali yürekler acısıydı. Bir yandan hemen göze çarpan şu meret çizgili mahkum giysisi içinde geceleri olsun sokağa çıkamamak, öte yandan açlığın ve susuzluğun ezikliği... Üstelik Berlin'i de iyi tanımıyordu. Topu topu beş yıl önce bir kez ziyaret etmişti.

Yoldaşlarının yardımı olmaksızın bu çıkmazdan kurtulması mümkün müydü?

Verandanın her yanı pılı pırtı, moloz doluydu. Eski püskü bir şilteye uzandı. Yukarıda örümcek bürümüş, adamakıllı bel vermiş bir kiriş uzanıyordu. Arkasında, yanlarında rutubet kusmuş duvarlar, burnuna dek uzanmış çürük mertekler... Pepp keskin gözlerle her yanı taradı. Hiçbir kurtuluş olanağı yok muydu?

Verandanın önünde üç cılız ağaçlı bir arsa vardı. Arsanın sağında bir samanlık göze çarpıyor, onun ardından da çöp ve moloz yığınlarını çevreleyen kirli bir duvar geliyordu. Sol tarafta ise içiçe geçmiş sekiz kışlamsı bina uzanıyordu. "Sıra sıra evler, bir sürü çocuk..." diye mırıldandı Pepp. Birden aklına gelen bir düşünceyle ürperdi. Öyle ya, bu terkedilmiş veranda, oyun oynayan çocukların sık sık gizlendikleri bir yer olamaz mıydı? Ama hayır...İçeride çocukların girip çıktıklarını belirleyen hiçbir işaret yoktu. Gerçi işlerine yarayabilecek çok şey vardı veranda, fakat hiçbirine el sürülmemişti. Pepp gene de tedirginlikten kurtulamıyordu. Ya bir de çocukların buraya gireceği tutarsa?

Nitekim çok geçmeden arsada iki çocuk görüldü. Aylak aylak dolaşıyorlardı. Çocukların verandaya doğru geldiğini görünce Pepp hemen şiltesine geri çekildi.

Sine ile Hotta idi çocuklar. Tutuklama Bildirgesi'ni çoktan unutmuşlardı. Bir ara yerde buldukları bir anahtarla oyalandılar. Can sıkıntısından ne yapacaklarını bilmez gibiydiler. Sine yerden gelişi güzel bir taş alıp verandaya doğru fırlattı. Kırık pencereden içeri seken taş rastgele bir yere tok bir sesle düştü. İşte Hotta'ya yeni bir serüven doğmuştu.

"Hey Sine! Girilecek bir yer varmış burada," diye ünledi.

Sine verandaya şöyle bir göz attıktan sonra sordu: "Sende oraya girecek yürek var mı?"

Hotta diklendi: "Ne sandın? Var tabii!"

"İçeride herhalde fareler cirit atıyordur."

Verandanın önüne çömelip içerinin rutubet kokan karanlığına diktiler gözlerini. Aşlına bakılırsa içeriye girmek Hotta'ya birdenbire çok ürüntü verici görüldü. Ne yapsın ki arkadaşı Sine üsteliyordu: "Hey, hadi iniyor musun?"

"İnıyorum!"

Hotta küçük bir aralıktan zorlanarak içeri süzülürdü. Onu ürkek ürkek Sine izledi.

İçeriye dalmışlardı ki, Hotta bir çığlık atarak gerisin geriye arkadaşının üstüne kapandı, ikisi de bir anda dışarıya uğradılar.

"N'oldu, ne vardı?" diye nefes nefese sordu Sine.

Hotta heyecanla cevapladı: "Aşağıda bir ölü yatıyor!"

Sine'nin inanası gelmedi. Ama Hotta dayattı:

"Bir adam ölüsü diyorum sana!"

Verandanın önünde çömeldiler. Elleri dizlerinin üzerinde, gözlerini kırıştırarak karanlığı yarmağa uğraştılar. Heyecandan Hotta'nın ağız bir karış açık kalmıştı. Sine'yi ise hiçkırık tutmuştu. Aşağıda bir yığın alacalı bulacalı giysi. İçinde bir insan vücudunun uzandığı iyice seçilebiliyordu.

"Gördün mü?" diye fısıldadı Hotta.

Derin bir suskunluktan sonra Sine, "Belki de uyuyordur sadece," diye fikir yürütecek oldu, "olamaz!" anlamında başını salladı Hotta, "uyuyor olsaydı, şimdiye dek çoktan uyanmış olması gerekirdi..."

Sine gördüğü ile yetinmedi. Yerden bir taş alıp o giysi yığınının doğru fırlattı. İçeride herhangi bir kıvılcık olmadı. İkisi de bir an beklediler. Nihayet Sine de aynı kanıya vardı: "evet bu olsa olsa bir ölüdür!"

Hotta'nın gözleri yerinden uğramıştı.

"En iyisi buradan sıvışmak; ola ki katil de içeridedir," diye düşündü. Sonra Sine'yi de yukarı çekerek: "Sine," dedi, "hani tilkinin dönüp dolaşıp geleceği yer kürkçü dükkanadır derler ya, katilin dönüp dolaşıp geleceği yer de cinayet işlediği yerdir."

Sine "yaa öyle mi?" diyerek omuz silktiye de, sonunda o da çareyi sıvışan Hotta'ya katılmakta buldu.

Pepp umutsuzluğun ezikliği içinde çevreyi koлаçan edip bir başka sığınak aradı. Tek bir delik ilishmiyordu gözüne. Çocuklar da arsada yeniden görünmüşlerdi bile. Üstelik bu kez yanlarında bir üçüncüsü, daha büyükleri vardı. Küçüklerden biri eliyle bir şeyler anlatıyor, Pepp ise vargüçüyle şilteye biraz daha gömülmeye çalışıyordu. Ne ya-

zık ki artık çok geçti. Henüz üstünü örtmeğe zaman kalmadan çocuklar verandanın önüne dayandılar bile.

"Haydi göster bakalım şu bulduğun ölüyü!" dedi Amigo ve çömeldi.

Hotta ilkin korkusundan verandaya yanaşamadı, sadece ağabeyini uyarmakla yetindi:

"Amigo, dikkatli ol!"

Amigo mertekler arasından içeriyi süzdü, "hiçbir şey göremiyorum," dedi.

Sine atıldı:

"Solda, şiltenin arkasında, çizgili kumaştan bir yığın."

Amigo da ölüyü saptamıştı. Çabucak verandanın altındaki alçak zemine sessizce kaydı. Belini eğip, başını öne uzatarak ayağıyla pılıpırtı yığınını yokladı.

Dışarıdan küçüklerin endişeli sesleri geliyordu:

"Amigo!"

Amigo kendini dizlerinin üstüne bıraktı, elleriyle emekleyerek şilteye kadar ilerledi. Elini ürkek ürkek çizgili giysiye uzattı.

Dokunmayı hisseder etmez irkilip bacaklarını içeri çekti Pepp.

Uzaktan küçüklerin ağlamaklı ağlamaklı "Amigo" diye inleyişleri duyuluyordu. Amigo arkaya kaykılıp Pepp'in yattığı köşeye dik dik baktı. Pepp ise, "buradan paçayı kurtarmalıyım," diye düşünüyordu. Ne var ki iş isten geçmişti.

Amigo'yu gizli bir korku sardı.

Pepp'in ağızı açılır gibi oldu. Sözcükler titreyerek büyük güçlkle çıkıyordu ağzından:

"Burada işin ne? Bırak da uyuyayım!" diye konuştu Amigo'nun yüzüne dahi bakmadan.

Amigo sıçramağa hazır bir hayvan gibi çömelmiş duruyordu.

Bu adamın sakladığı bir şey var diye geçirdi usundan: "Ya şu mahkum elbisesine ne demeli?"

Sonra yoklarcasına sordu:

"Uykun varsa niye evine gidip uyumuyorsun?" Adama katil sandığı için de "sen" diye hitabediyordu.

Pepp mırıldanarak atlatmağa çalıştı: "Orası seni ilgilendirmez."

Amigo hafifçe arkaya kaykıldı. Parmaklarını çaprazlama üstüste koyup demir parmaklık gibi yüzüne tutarak "sonun cezaevi..." demeğe getirdi.

"O da ne demek?"

Amigo gülümsedi: "Yani demek istiyorum ki, giysilerin biraz fazlaca göze batıyor da..."

Pepp birdenbire şiltenin üzerinde dikeldi. O ana kadar üstünü iyice örten örtü yana kaydı.

Amigo gitmek üzereydi. Son bir kez arkasına baktı, yatıştırıcı bir şekilde ellerini adama uzatarak, "saklamayın..." dedi.

Pepp acı bir gülümsemeyle baktı çocuğa.

"Kısa keselim," dedi, "haydi, durma git, polise haber ver!"

Amigo hiç tınmadan dimdik durmakta devam edince Pepp tümten tedirginleşti:

"Bana öyle geliyor ki, sen hiç cinayet işlemiş birini görmemişsin."

Amigo birdenbire Pepp'in önünde diz çöktü. Korku ve kuşkusunu unutturan bir şeyler sezmişti bu insanda. Sordu:

"Siyasal tutuklu musunuz?"

Pepp irkildi. Neler de biliyor bu bacaksız? Heyecanını gizlemek için lafı değiştirdi, bir "ah!"la geçiştirmeğe çalıştı.

Ama Amigo bildiğinden şaşmıyordu. Güven vermeğe çalışarak fısıldadı:

"Ben Kızıl Winkel'i tanıyorum. Siz katil olamazsınız...Babam..."

Pepp çocuğu adamakıllı süzdü.

"Niçin polise gitmiyorsun?"

"Babam Nazi değil ki. O da yattı hapiste."

Bu sözler öylesine dokundu ki, çocuğa inanmağa başladı Pepp. Ama yine de tedirgindi, akla hayale gelmedik aksilikler olabilirdi. Çocuğun polisler tarafından gözlenmekte olabileceği olasılığı geldi aklına. Buna rağmen ister istemez bir soru yvarlandı dudaklarından:

"Bana yardım eder misin?"

"Tabii..."

"Buraya sık sık uğrar mısınız?"

"Buraya daha kimse inmemiştir."

"Ya dışarıdaki iki çocuk?"

"Ben onların çaresine bakarım. Zaten biri kardeşim..."

Pepp, derdine ortak çıkan bu sevimli ve yardımsever çocuğun belki de kırılabileceğini bildiği halde, artık gitmesi gerektiğini bildirdi:

"Haydi, durma burada...Kimseye de tek söz söylemek yok. Babana bile..."

"İyi ama buradan yakanı nasıl kurtaracaksın?"

Heyecandan dili dolaşıyor, kekeliyordu Amigo.

"Sen tasalanma, işin o yanını ben hallederim. Sen git artık, haydi durma!"

Amigo gitmekte nazlanınca Pepp yineledi:

"Biliyorum temiz kalbli bir çocuksun. Ama artık gitmelisin!"

Amigo bir süre daha adama baktı, sonra tek söz etmeden sürünerek dışarı çıktı.

Sine, Hotta ve Amigo, veranda ile az ötede bulunan ağaç arasında mekik dokuyorlardı. Amigo ağaca yaslandı, kabuğunu kazımağa koyuldu.

"Neyin nesi bu adam?" diye üstüne basa basa sordu Sine.

Amigo atik davrandı:

"Ayyaşın biri senin anlayacağın."

Kendine eğlence arayan Hotta lafa karıştı:

"Sine, gel onu yukarı çıkaralım!"

Sakin ha, meydana çıkmamalıydı. Amigo kardeşine sert bir şekilde çıkıştı:

"Rahat bırakın onu. Başka eğlence arayın kendinize zibidiler."

Amigo her ikisini de yakalarından kavrayıp büktü büktü, "çenenizi tutmazsanız, gebertirim ikinizi de..." diye bir de gözdağı verdi.

Hotta korkudan sinmiş, yan yan ağabeyine bakıyordu. Sine ise sıyrılıp Amigo'nun elinden yakayı kurtarmıştı. Ardından onu Hotta izledi. Sine birdenbire geriye dönerek ünledi:

"Senin bu yaptığına düpedüz zorbalık derler!"

Amigo tınmadı. Alt dudağını dişleyerek ağacın dibine çömeldi.

Olup bitenlerden ağrılar saplanmış başını ağacın gövdesine dayadı, ıhlamurun tozlu yapraklarını seyre başladı.

Hangisiydi doğru olanı: Yardım etmek mi, etmemek mi? Ah bir bilebilseydi!

Amigo'nun biraz ötesinde, güneş altında kurumak üzere serilmiş iç çamaşırı, gömlek, eteklik, mendiller iptе sallanıyordu. Çoraplar da vardı. Amigo, "çoraplara da gereksinimi olacak," diye geçirdi içinden. Birdenbire yerinden fırlayarak kimseye hissettirmeden kaşla göz arasında çorapları sicimden çekip pantolonunun cebine tepti.

Sine ve Hotta beton avluda diz çökmüşler. Önlerinde tebeşirle çizilmiş bir savaş uçağı, nam-lularından ateş yağıdırıyor...Küçük kutulardan yapılmış bombalar, yine küçük kutulardan yapılmış küçük şehirlerin üstüne düşüyor. Binalar alev alev, bacalar yıkık dökük...Savaş uçaklarının üzerinde de avcı uçakları vızıldıyor.

Sine ve Hotta kendilerini oyuna o denli kattırmaşlar ki, "Axel! Axel!" bağırlarını duymadılar bile. Sine'nin babası, avlunun dibinde, evin önünde dinelmiş, "Axel! Axel!" diye sürekli bağırlıyordu.

Çöp bidonunun üzerinde oturan kızlardan birisi elini ağzına götürerek baba Sinewski'nin çağrısını oğluna ilettiler: "Sine, baban seni çağırıyor!"

Bahçe sahibi Sinewski oğlunun yanına seğırtti, yakasından tuttuğu gibi tartaklaya tartaklaya sürükleyip götürdü. "Bütün gün nerelerde sürttün? Treidellerde öbek öbek atbokları biriksın, sen ise..."

Sine kusurunu başışlatmak için babasının sözünü kesmeğe kalkıştı: "Orada, verandanın altında..."

Sinewski oğlunun anlattıklarına kulak asacak gibi değildi, kabaklar ve turplar söz konusu olunca gözü başka şey görmez, kulağı başka şey duymazdı.

"Yarım saattir pencereden avaz avaz bağırlıyorum, bana mısın demiyorsun. Devam et bu savsaklığa da göreyim seni..."

Sine hâlâ kendini başışlatmağa çabalıyordu:

"Ama baba, işte orada, verandanın altında..."

Sinewski durakladı:

"Nene neler saçmalıyorsun? Nerelerdeydin?"

Sine de inatçılıkta babasından geri kalmazdı. Baştan aldı sözü: "Verandanın altında..."

Baba Sinewski yine oralı olmadan kükredil: "Ben pencereden girtlağımlı yırtayım, sen ise... Öyle ya, baba babadır, herşeyi kendi başına yapabilir. Çocuk kısmına fazla hoşgörölü davranmak hiç de iyi değil. Hep hoşgörölünün cezası bunlar!"

"Orada bir ayyaş vardı da..." diye hâlâ bir şeyler anlatmağa çalışıyordu küçük Sine. Ama alkolle arası hiç de iyi olmayan baba Sine "ayyaş" lafını duyunca daha da öfkelenildi, Sine'yi hole iteleyerek bağırdı:

"Hadi hadi, elini çabuk tutmazsan güzelim at boklarını başkaları süpürür."

Çok geçmeden elinde büyük yamru yumru bir reçel tenekesi, eğri büğrü bir el küreğı ile Sine, at boklarını mırıldana mırıldana toplamağa başlamıştı bile. Hotta da, komşunun dış kapı kemerinin altından hüznle Sine'yi seyrediyordu.

Pepp kara kara düş kurarken, ayak sesleriyle irkildi birden. Merteklerin aralığında Amigo'nun gelişi görünüyordu.

İşte gene geliyordu...

"Sen aklını mı yitirdin?" diye çıkıştı çocuğa Pepp, "ya bir gören olsaydı..."

"Arkadaşlarım uzakta oynuyor."

"Pekala, çabuk ol da görmesinler."

"Bu kılıkta sokağa çıkamazsınız."

Pepp çaresizlik içinde mertekler arasından dışarıya yine göz attı. Acaba bu çocuğun peşine düşüp buraya dalan biri olur muydu?

Amigo'nun getirdiği bohça Pepp'e uzatılı kalmıştı elinde.

"Senden bir şey istemiyorum," diye dayatacak oldu Pepp.

Amigo yalvardı bu kez:

"Alın bunları, n'olur..." Katlayıp getirdiği eski bir iş pantolonunu açıp verdi.

Pepp pantolonu ve çorapları inceledikten sonra sordu: "Nereden bunlar?"

"Bir yerden aldım işte, üzümünü ye de bağını sorma!"

"Çaldın demek!"

Amigo omuz silkti.

"Çalmak kötüdür, yavrum. Üstelik bir pantolon ve bir çift çorapla ne yapabilirim ki ben?"

"Diğerlerini de bu akşama değin bulurum."

"Böylece kendini ele vereceksin, her şey açığa çıkmış olacak. Bunları ona götürüyorsun, diyecekler..."

"Yok yok, asla gammazlamam!" diye savunmaya geçti Amigo.

"Öyle diyenleri çok gördük..."

Bu cevap üzerine Amigo omuzlarını kıstı, suratını astı.

Pepp çıkışmasına devam ediyordu:

"Bu meret şeyleri nereden getireceksin?"

"Bizim evden."

"Sizde çok mu var?"

"Ne gezer."

"Ana babanın giysilerini aşırıyorsun demek!"

"Ah babam bir bilse..."

Pepp hemen sözünü kesti Amigo'nun:

"Sakin ha, babanın bundan haberi olmamalı..."

"Öyleyse ben de onları başka bir yerden uydururum."

"Olmaz," diye sertçe karşılıdı Pepp, "ihtiyacım olan şeyi ne evden getirebilirsin, ne de başka bir yerden... Örneğin paraya ihtiyacım var!"

"Sahi mi? Güvenin bana, istediğiniz ne varsa, hepsini bulup getiririm."

Pepp, bu gözü pek çocuğun ısrarı karşısında fazla dayanamadı:

"Kabul," dedi, "ama unutma ki, tehlikenin eli her an yakandadır. Peşine Gestapo düşer, babanı ikinci kez yakapaça götürür. Sonra da gidiş o gidiş..."

"Ağzımdan tek bir sözcük bile kaçırmam!"

"Bu hususta benim daha fazla görgüm var. Eğer babanı ipe götürürlerse, seni kınayacaklar: sebebi sensin, diye... Üstelik yalan da değil!"

Amigo bakışlarını pantolon ve çorapların üzerinde gezdirdi. Pepp'in dediklerine bir türlü akli yatmıyordu. Ansızın bir yığın korku sardı yüreğini. Babasından yana korkusu, şu yabancıнын saldırdığı korkular... Pepp'in uyardmaları bir an baskın çıktı. "Ver öyleyse," dedi, "hepsini geri götürüyüm."

Pepp bu kez ona da karşı çıktı:

"Olmaz, onları burada bırak. Yoksa bu pılıpırtılarla boy hedefi olursun."

Amigo, Pepp'in nasıl dostlukla, sevgiyle konuştuğunu farkedecek durumda değildi. Kırgın kırgın Pepp'e karşılık verdi: "öyle ya, sonra herşey meydana çıkar değil mi? Bunları ona götürüyorsun, derler..."

Ve getirdiklerinin hepsini Pepp'in üstüne atarak geri döndü, gene o delikten sürünerek dışarı çıktı.

Pepp arkasından ünlemekten kendini alamadı:

"Aman delikanlı, kendini kolla!"

Amigo duymadı bile. Duymak da istememişti. Ona kızmıştı, kendine küsmüştü, bu eve küsmüştü, velhasıl bütün dünyaya küsmüştü. Uzattığı yardım eli neden geri itilmişti? Bu yabancı neden kendisinden kuşkulanıyordu? Ne kötü zamandı bu böyle! Herkes birbirinden kuşkuluyor, korkuyordu.

Amigo başını öne eğdi, düşünceye daldı. Kim anlayabilirdi kendisini öyleyse? Okul arkadaşları mı? Onlara babasının İspanya İçsavaşı'yla ilgili söylediklerini dahi anlatamıyordu. Ya annesi? Amigo'nun halinden anlıyor muydu? Çoğu kez...Karpıcı Töppens fazla gürültü ettiği için Amigo'ya kızdığı zaman kendisini kayıran annesi değil miydi? Üstelik annesi, Amigo'nun neyi düşlediğinin de pekala farkındaydı. Çapayev veya Budyoni gibi kahraman olmak özlemiyle yanıp tutuştuğunu annesi biliyordu. Onların yiğitlik öykülerini babası anlatmıştı. Babasıydı bilinçlendiren kendilerini.

Amigo babasını anımsadı, kendisiyle nice serüvenleri paylaştığı babası gözlerinin önüne geldi.

Tam bu sırada Hotta'nın gürültüsü duyuldu:

"Ya şunda ya bunda

"Keçe külâh

"Ba şın daa!"

Elleri pantolon ceplerine gömülü, kaşları çatılmış, kardeşini ve arkadaşlarını seyrediyordu.

Sine yamuk reçel tenekesi elinde Hotta'nın karşısına dikildi:

"Çek arabanı çingene oğlu çingene!"

Hotta karşılık verdi:

"Ustabâşı eniği!"

Sine şirretliğini sürdürdü:

"Kıskanma bokoğlu bok!"

"Nee?!" Hotta işaret parmağını Sine'nin burnu-

nun ucuna dayayarak bağırdı: "Babama dil uzatıyorsun ha! Öyleyse eşek sudan gelinceye kadar dayağı hakettin!"

Sine kasıldı:

"Püf!.. Bana dayak atacakmış!"

Tenekeyi yere çaldı, "Sinewski'ye dil uzatan kapısında eşek gibi çalışmayı göze almalıdır... Deh-çüş...deh-çüş...deh-çüş... Bunu kafana adama-kıllı sok, anladın mı?"

Sırta sırta gidip tenekeyi aldı. Alırken de, şaşkın şaşkın duran Hotta'nın döşüne öyle bir indirdi ki, çocukcağız sendeleyerek duvara çarptı.

"Haydi çek arabanı, aptal kafalı!" diye son bir kez bağırdıktan sonra "deh-çüş...deh-çüş...!" diyerek bok toplama yerine döndü.

Hotta bu hakaretlerin altında kalmadı. Arkasından kızgın kızgın bağırdı:

"At boku Sine!.. At boku Sine!.."

Bunun üzerine adımlarını açarak geriye döndü Sine, kafasını döğüş horozu gibi ileri uzatarak dişlerinin arasından ünledi:

"De bakayım bir daha!"

Hotta yılgınlık göstermedi. Aksine, yavaş yavaş, sindire sindire, her hecesini pekiştire pekiştire devam etti:

"Bos tan kor ku lu ğu, bos tan kor ku lu ğu!" Sonra avludakiler de duysun diye daha gür bir sesle tekrarladı:

"At bo ku Si ne! At bo ku Si ne!"

Hotta daha lafını tamamlamıştı ki, simsiyah pırıl pırıl saçları at pisliğiyle sıvandı.

"Aldın mı. ağzının payını?" Sine kahkahalarla gülüyordu.

Çocuklara yeni bir eğlence çıkmış, hepsi orada toplanmıştı. Daha ne olup bittiğinin farkına tam varamamışlardı ki, Hotta çevik bir tavırla at pisliklerini başından alıp Sine'nin yüzüne fırlattı. Eh sonra olan oldu. Arkadaşlarının da kışkırtmasıyla iki çocuk birbirlerine girdiler. Altalta, üstüste kediler gibi pençeleşip, yerlerde

debelenip durdular.

Birden Amigo çıkageldi. Sine'nin yakasından tutup boş bir çuval gibi yukarı kaldırdı:

"Sen babama dil uzatmışsın Sinewski!"

Hotta kendini topladı, bir "oh olsun!" çektikten sonra Sine'yi ağabeyine şikayete başladı:

"Evet gammazladı. Gammazladı, Amigo...Babasına gammazladı..."

Birdenbire dehşetle ürperdi Amigo. Sine babasına neler anlatmış olabilirdi? Sine'yi eşek sultan gelinceye kadar pataklasa mıydı? Neye yarardı ki? Şu Hotta da ne akla hizmet, elalem duysun diye yüksek sesle bağırmıştı? Acaba tez elden verandanın oraya varıp yabancığı uyarsa, bir an önce kaçmasını sağlasa mıydı?

O sırada Sine'nin sızlanmasını duydu: "Yok Amigo, gammazlamak diye bir şey yok."

Amigo kararsızdı. Bir Sine'ye, bir Hotta'ya baktı: sağda zafer kazanmışçasına duran Hotta, solda ise habire zırlayan Sine. Birden Hotta'ya döndü, kafasına bir fiske vurdu: "Salak, haydi çık yukarı!"

Hotta haklı olduğunu göstermek için hiçkıra hiçkıra söylenmeğe başladı:

"Gammazladı, vallahi gammazladı..."

Ama göğsünden iteledi onu Amigo:

"Yukarı çık dedim sana!"

Hotta zırıldayarak yola koyuldu, ama kapı eşiğinden kaybolurken son bir defa geri dönüp bağırmaktan da kendini alamadı:

"At bo ku Si ne!"

Avludaki çocukların hepsi kıkırdayıp gülüştüler. Amigo utangaç suratını asarak Sine'ye döndü:

"Düdüğün biri mi ne, şu benim kardeşim!"

Amigo, Hotta'nın Sine'ye karşı zaferinden do-

layı şu toy çocukların yüzünde beliren sevinci endişeyle seyrediyordu. Ya Sine'nin hıncı depresip de, yabancının sırrını açığa vurmağa kalkışırsa? Bir şeyler uydurmaliydi hemen. Çokça kitap okumuştı Amigo. İçlerinde iyileri de vardı, kötülerini de... Tehlikeli serüvenlerde güç durumların üstesinden nasıl gelinebileceğini öğütleyen kitaplar da vardı.

Amigo usundan bazı şeyler geçirdi. En iyisi, yazın son günlerinin bu ılık alacakaranlığında onunla kuytu bir yerde oturup uygun bir biçimde konuşmalıydı. Amigo ne yapacağını bildirdi. Sine'nin merakını giderip kaçığı kurtarabilirdi böylece..."Bu akşam saat sekiz buçukta," diye fısıldadı kulağına Sine'nin, "sana herşeyi anlatacağım!"

Amigo, muşamba örtülü masaya yan oturmuş babasına kararsız bakıyordu. "Babama çıtlatsam mı acaba?" diye geçirdi içinden. Fırsat bu fırsat, tam zamanıdır... Çalar saat tik tak ediyor, dakikalar ilerliyordu. Amigo o denli heyecanlı, o denli tedirgindi ki, elindeki ekmeği ovalayıp ovalayıp duruyordu. "Ah yüzünü bir bana çevirse," diye geçiriyordu içinden...Ne yaparsın ki, babası başını bir türlü oğluna çevirmiyordu. Kırılmış bir tabağın parçalarını zamkla tutturmağa çalışıyordu.

Amigo kahroluyordu. "Babamın bana güveni var, bu sırrı ona açabilirim," diye geçirdi usundan. Sonra yine tereddüde düştü: "İyi ama, bu kez babam beni soru yağmuruna tutacak, eski pantolonunun ne olduğunu soracak.Hem ne demişti bu yabancı bana? Babam mutlaka gözaltındadır...Öyleyse baba-

mın bir yardımını dokunabilir mi? Ama babam da olmasa başka kimden yardım isteyebilirim? Ah ne olur, babam tek kelimecik bir laf etse..."

Kırık tabak parçalarını yapıştıran Walter Meister kaygısız görünüyordu, ama içi içini yiyordu. Onun da akli fikri bir noktada toplanmıştı: Büyük bir kentte, böylesi bir ortamda, sürekli endişe içinde, gözaltında olarak bir kaçığı nasıl bulabilirdi? Sakın çoktan Gestapo'nun eline düşmüş olmasındı. Walter Meister düşünüp taşıyor, her ihtimali araştırıyordu. Bugünden tezi yok hücrelerine gidip raporunu verecekti.

Amigo içinden söyleniyordu: "ah şu yapıştırma işi bir bitse, belki ayağa kalkar." Yüreği heyecanla çarpıyor, vücudunu ateş basıyordu. Bakışları hep bir noktada,babasının üzerinde çakılı kalmıştı.

Walter Meister oğlunun ısrarlı bakışını hissetti. Sevgi dolu bir sesle sordu:

"Hayrola, neyin var?"

Amigo sertçe yüzünü çevirdi, gözlerini ovalanmış ekmeğe dikti, tüm cesareti birdenbire kaybolmuştu. "Hiç, yok bir şey!" diyebilirdi sadece. Başı önünde kendini koridora attı. Orada duvara yaslandı. Tam zamanıydı, ama fırsatı kaçırmıştı. Kendi kendine söylenip durdu. Tam o sırada, merdiven başında, babasının temizlenmiş iş ayakkabıları takıldı gözüne. Bir an bir şaşkınlık geçirdi. Sonra ayakkabıları aldı, "kaybedecek zaman yok," diye geçirdi içinden, "adamı kurtarabilirsem, babam her şeye anlayış gösterir." Ayakkabıları yere bıraktı. Mutfak kapısını dikkatlice süzdükten sonra sessiz sedasız elbise dolabının bulunduğu odaya süzüldü. Basma perdesinin arkasında ellerini dolaştırdı.

Amigo havı dökülmüş bir gocuğu tam çıkartacağı sırada, koridor kapısı dışarıdan açıldı. Amigo gocuğu arkasına saklamağa çalıştı, ama annesi hemen görmüştü. "Versene onu bana, bir düğmesi kopmuş," dedi, ve gocuğu elinden çekip aldı.

Amigo rahat bir nefes aldı. Annesi kolunda çocuk mutfağa girerken gaz saatine para attı. İki ön fenniglik şingirdayarak gaz saatinin kumbarasına düştü. Amigo kendinden geçmişçesine annesinin yaptıklarını izliyordu. "Paraya da ihtiyacım olacak," dememiş miydi o. Şu gaz saatindeki paralar ne güne duruyordu? Denize düşen yılanı sarılır dememişler mi? Yardım etme tutkusu ağır basıyordu. Kafası şu anda saat gibi çalışıyordu. Parysa, işte sana gaz saatinde para! İşte sana para!

Amigo eğilip ayakkabıları aldı, koridor kapısını sessizce açarak dışarı sıvıştı.

Akşamın ılık havası gürültülere adeta bir perde çekmişti. Koppen Sokağı'nın 65 numaralı evi de karanlıklara gömülmüştü.

Dış kapı üstündeki zayıf ışıklı lamba ile mutfağın ve kilerin sonuna değin açık penceresinden sızan kör ışık, avluyu zarzoru aydınlatıyordu. Sine evin kapısını dikkatle arkasından çekti. Belleğinde tek şey dolaşıyordu: Verandanın altında gizlenen adamın aranılan azılı katil olup olmadığı? Yoksa bu akşam Amigo'nun kendisine anlattıkları doğru muydu? Büyük miras, mirasyedi kadının kötülükleri üzerine esrarengiz biçimde anlattıklarına inansa mıydı?

Sessizce avludan geçti. Ayaklarının ucuna ba-

sarak el yordamıyla verandanın merteklerine kadar ilerledi. Çömeldi. Boynunu uzatıp dinledi. Ses yoktu. Tam bu sırada avludan ayak sesleri duyuldu. Orada, çöp bidonunun yanında Amigo görünmüştü. Koltuklarında ayakkabılar... Sine ürpererek ona bakıyordu. Bir kenara çekildi. Sonra Amigo'nun süzülerek verandadan içeriye girişini meraktan faltası gibi açılmış gözleriyle izledi. Şimdi bir köşede tortop olmuş ne olup biteceğini anlamağa çabalıyordu. İçeriden yükselen Amigo'nun fısıltılarına kulak kabarttı. Evet, yabancıнын sesini de duyuyordu. Sine'nin müthiş merakı, cesaretini de körükledi. Eliyle mertekleri yoklayarak bir yarık bulduktan sonra suratını tahtaya sımsıkı yapıştırdı. "Korkuya gerek yok," diye bir söz duydu içeriden...

Aşağıda, sığınakta Amigo, babasının iş ayakkabılarını kahramanca bir eda ile Pepp'in önüne koydu. Ama Pepp'in kılı kıpırdamıyordu. Amigo daha sonra çekingen bir tavırla bir çıkın içinden traş bıçağı, bir kırtık sabun, kullanılmış bir traş fırçası, kırık bir ayna, yarım kalmış bir mum, bir kutu kibrit ve en son olarak da okul defterinin kaplama kağıdına sarılmış sigaralar çıkardı. Noel'de çocuklara verilen armağanlar gibi hepsini düzenli bir şekilde yerleştirdi.

Pepp susku içindeydi. Bu çocuğun yaptığı iyilikle adamakıllı sarsılmıştı.

"İstemezsen geri götürebilirim," diye kekeledi Amigo, "Ama elimdeki bu soykalarla bütün şüpheleri üstüme çekerim."

Pepp'in ilk kez güleceğı tuttu: "Sen de kılı kırk yarıyorsun," diye fısıldadı çocuğa. Sonra sigaraya uzandı. Şöyle bir sigaradan bir nefes çekmeyi ne kadar zamandır nasıl da özlemişti. A-

migo ışıl ışıl gözlerle kendisini seyrediyordu. Yüreğini saran tüm korku ve endişelerden birdenbire kurtulmuştu sanki, keyifle, içine sindire sindire sigarasını tütüren Pepp'e gözünü kırpmadan bakıyordu.

"Kaç yaşındasın allahaşkına?" diye sordu Pepp.

"Niçin sordun? Onüç!"

"Adın ne?"

"Rainer, ama bana Amigo derler."

Pepp usulca yineledi: "Amigo!"

Sonra kendisini tanıttı hızla: "Öyleyse sen de bana Pepp de."

Amigo gözleri ışıldayarak, "Pepp" dedi.

Böylece aralarındaki buzlar çözüldükten sonra, Amigo adeta özür dilercesine söze girişti:

"İnşallah bıçak yeteri kadar keskindir. Uçurtma yaparken kağıt kesmekte kullanırım. Ah bir bilseniz, avluda öyle bir uçurtma uçururum ki! Uçurtma uçurmak hiç de görüldüğü kadar kolay değil. Ama ben üstesinden gelirim."

Amigo'nun neşeli söyleşisi bile Pepp'in derin hüznünü dindiremiyordu. "Bugünkü genç kuşaklara olsun gamsız, dertsiz bir yaşam nasip değilmiş," diye geçirdi aklından, "her kim ki bu Amigo gibi hiçbir karşılık gözetmeden yardımda bulunur, o her daim tehlike içindedir."

"Uçurtmalarımı burada bana kimse yapmaz. Ben kendim yaparım..." Amigo birdenbire konuşmasını kesti, kendisini acılı bir ifadeyle dinleyen Pepp'e şaşkın şaşkın baktı.

"Amigo, sana bir şey göstereyim. Bak, işte burada..." diye söze başladı Pepp. "Caniler..." Elini kısa kırpılmış saçlarına götürdü. Koltuk altında kızgın demirle yapılmış dövme ortaya çıkmıştı. "Bak" dedi, "beni damgaladılar. Aklını dev-

şir başına...Seni uyarmak istiyorum sadece. Benim için hayatını tehlikeye atmanı istemiyorum. Yarın pek çok kimselere gereksinim olacak, özellikle senin gibilere. Yarın... Ama şimdi?"

Pepp sustu. Çocuğa gerçeği olduğu gibi anlatmakta tereddüt ediyordu hâlâ. Ama suskusu daha fazla sürmedi. Amigo ağzı açık bekliyordu. Pepp, gerçeği üstüne basa basa açıkladı:

"Artık sen de yasadışı bir insansın. Madem ki yasadışı bir insanın nerede olduğunu biliyor ve gizliyorsun, o halde sen de yasadışısun."

Sine hâlâ dışarıda çömelmiş duruyordu. Konuşanların hepsini duymuştu, ne var ki tamamını anlayamamıştı. Son sözleri duyunca yüreği kopuz a deta ağzına gelmişti. Verandanın oradan sessizce uzaklaştı. "Aman kimse görmesin ha!" dedi içinden, "valla, pestilimi çıkartırlar dayaktan..."

Ertesi günü baba Sinewski, muşamba önlüğünü takmış mutfakta çalışıyordu. Önünde temiz bezlere sarılmış konserve cam kavanozlar...Kurulum bezi nin ucuyla kavanozların ağız kısmındaki lastik tıkaçların yerleştiği oyukları iyice temizleyip kuruluyordu. Bir yandan da tabureye oturmuş frenk üzümlelerini temizleyen Sine'yi göz ucuyla süzüyordu. Sine'nin yüreği akşamdan beri korkuyla dolup taşıyordu. "Söyle duyduklarını," içinden bir kuvvet zorluyordu adeta onu, "durma, hadi çabuk konuş!" Sine temizlediği bir üzümü parmakları arasında dalgın dalgın yuvarlayıp durdu. Söylerse, bu kez Amigo'yu da ele vermiş olmayacak mıydı? Amigo...Avludaki çocukların herbiri onun arkadaşı olmağa can atarlardı. Üstelik kendinden büyük,

daha güçlü biriyle bir sırrı paylaşmak gurur verici bir şey değil miydi? Ne var ki kalbi endişe ve kuşkuyla çarpıyor, sırrı babasına açmağa zorluyordu gizli bir kuvvet onu. Nitekim çenesini daha fazla tutamadı Sine. Üzümleri temizlemeğe devam ederken sordu:

"Birisi bir suçluya yardım ederse, o da suçlu sayılır mı?"

"Tabii," diye cevapladı Baba Sinewski işine ara vermeksizin.

Sine bir süre düşünceye daldı. Sonra aklına bir başka soru takıldı:

"Böyle birini ihbar etmek mi gerek?"

"O da ne demek?"

"Yani polise gitmek gerekir mi?"

Bu soruyu cevapsız bıraktı Sinewski. Onun yerine, üzümün birini alıp Sine'nin burnuna uzatarak:

"Buna temizlenmiş mi diyorsun sen?" diye başına kaktı.

Sine ağzını büzdü, keyfi adamakıllı kaçmıştı, kendini yine üzüm temizlemeye verdi. Babası da temizlenmiş üzümleri kaşıkla cam kavanozlara dolduruyordu. Baba oğul ikisi de suspus olmuşlardı.

"Ne denli suçlu oluyor yasadışı düşen?" diye sessizliği bozdu küçük Sine.

Baba Sinewski korkudan kaskatı kesilmişti:

"Aman allahım, o ne biçim laf öyle çocuk..." diye bağırarak oğlunun üstüne atıldı. Temiz bir üzüm masadan yuvarlanıp yere düştü, Sinewski ona bile aldırmış emedi.

"Hiç, sadece sordum. Gevezelik parayla mı?" diye geçiştirmeğe kalktı Sine.

Sinewski makineli tüfek gibi konuşuyordu:

"Bir daha böyle bir şey duymayayım senden. An-

lıyor musun? Bu sorularla babanı kodese tiktirtmaktan başka bir işe yaramazsın. Başka nerelerde böyle gevezelik ettin?"

"Hiçbir yerde!"

Babası tekrar kaşığı eline alıp cam kavanozla-

ra üzüm doldurmağa başladı. Sine başını kaldırarak gözucuyla süzdü babasını. Sinewski bu kez aşağıdan alarak dostça konuşmağa başladı:

"Yarın benimle bahçeye gel. Kabaklar bizi bekliyor. Belki satar da bir şeyler kazanırım." Sonra birden lafı değiştirdi:

"Nereden kaptın onu?"

"Neyi?"

"Onu, biraz önce lafını ettiğini..."

Sine'nin yanıtlamasına meydan bırakmadan da azarlamağa başladı:

"Meister'in çocuklarıyla sürttüğünü görmeyeyim bir daha. Sadece saçmasapan şeyler kapıyorsun onlardan. Babası, Meister de, onlardan biri. Bu yüzden kodeste de yatmıştı. Öyle bir devirdeyiz ki oğlum, etliye sütlüye karışmayacaksın. Herhalde sen de babanı felakete sürüklemek istemezsin."

Artık elleri birbirine dolaşmağa başladığı için kavanoz doldurma işini bıraktı. Sine yan odada dolap kapısının gıcırdayarak açıldığını, sonra yine kapandığını duydu.

Biraz sonra babası elinde özenle paketlenmiş bir armağan olduğu halde geldi. Çekingen gülümsemeğe çalışarak, "aslında bunu doğumünü armağanı olarak vermek istemiştin," dedi. Sonra büyük bir hevesle paketin sicimini çözerek devam etti: "Armağanını bugünden alabilirsin. Nasıl olsa doğum günün yakın..." Böylece Sine'nin gönlünü alıp eve bağlamak istiyordu. Paket açılmış mutfak masasının üstünde duruyordu. Sine kahverengi bir gömlek gördü, Hitler'in izci çocuklarına ait bir gömlek. Palaskanin kiltesi gıcır gıcır, donuk kumaş üstünde parılıyordu.

"Nasıl, beğendin mi?" diye seslendiğini işitti babasının. İnanamayarak sordu:

"Bana mı?"

Baba Sinewski'nin gözleri ışıldadı:

"Hoşuna gitti mi, ha?"

Başını sallayarak cevapladı Sine:

"Evet!"

Aynı saatlerde Meister'in evinde de buna benzer önemli ve ciddi konuşmalar oluyordu. Sadece bir fark vardı. Burada baba soru soruyordu, oğul değil. Çünkü o sabah Walter Meister ayakkabısının ortalarında olmadığını farketmişti. Hemen kuşkulanarak Amigo'nun yatağının altını üstüne getirmiş, aramış taramıştı:

"Pantolon nerede?"

Amigo babasının karşısında dik başlı cevap veriyordu: "Bilmiyorum."

"Ya ayakkabılar?"

Amigo babasına şöyle bir baktıktan sonra aynı cevabı tekrarladı: "Bilmiyorum!"

Walter Meister Amigo'nun yastığının altından deri gocuğunu çekip çıkardı. Kızgın kızgın ona u-zattı:

"Ya buna ne demeli?"

"Nereden bileyim," diye kısık bir sesle mırıldandı Amigo.

Annesi de orada çocuğu dikkatle izliyordu.

"Öyleyse Hotta yaptı."

"Hayır, o değil!" diye kaçırıldı ağzından Amigo.

"Öyleyse şeytanlar götürdü!" Walter Meister kapıya gitti. Eli kapının kolunda çıkıştı: "Çalışıyorsan kötü ediyorsun. Ya bir de ödleğin biriyisen..." Amigo'nun gözlerinden yaşlar yuvarlandı. Bu suçlamalara katlanmak zordu.

Annesi Amigo'nun yanına geldi. Sadece, "Gel!" dedi. Ama bu tek kelime dahi, güç durumdaki çocuğu ağlatmaya yetti. Annesi onu kendine doğru çe-

var mı bari?" diye sordu merakla bir kız. Derken daha büyükçe biri lafa karıştı: "Hele ayakkabılara ve pantolona kitaksi...En pahalı soykalar bunlar!"

Sine'yi adamakıllı gıcık almıştı. "Hasetlik etmeyin!" dedi küstah küstah. Kendine güvenini yitirdiçe daha fazla şişiniyor, horozlanıyordu. Sağ ayağını biraz öne atıp dimdik durdu. Tıpkı albümlerdeki bir izci fotoğrafı gibi. Ah bir de şu eski püskü kısa pantolonu, külüstür lastik ayakkabıları olmasaydı... "Ne bakıp duruyorsunuz, hiç mi adam görmediniz?" diye çıkıştıktan sonra parmağını palaskasından çekti, yırtık pırtık pantolonunu düzeltti, ellerini güçbela bulabildiği ceplerine soktu.

Bu sırada Hotta, Sine'nin çevresinde, biraz ötede geziniyordu. Sonra onun yanına gelip durdu. Sine'nin pantolonu, elleriyle arada bir çekiştir-mese kışından kayıp düşecekti. Hotta önce yanındaki baktı, sonra Sine'yi gösterip "altı kaval üstü şişhane!" dedi.

Sine pısmıştı. Hotta'yla başı belaya girmesin diye öteki çocukların arkasından sıvışacak oldu. Hotta'nın matrak geçmesi diğer çocukların da iş-tahını kabartmıştı. Nitekim aralardan bir laf geldi:

"Sine, bu sahici deriden mi?"

Hepsi birden kahkahayı koyverdiler. Sine'nin yanakları utancından al al olmuştu. Hırsından dönenip duruyordu. Bu dalga geçmeler arasında Hotta tekrar saldırıya geçti:

"Tabii sahici, baksanıza, at boku gibi kahverengi!"

Sine bir boğa gibi hışımla başını öne eğdi, ayaklarıyla yeri eşeledi, sonra dirsekleriyle ço-

cukları yararak Hotta'nın üzerine atıldı, yakasını yapıştı.

Ne var ki, Hotta çevik bir hareketle silkinip kurtuldu. Durumunu ayarlayıp Sine'nin döşüne ustaca bir yumruk indirdi. Öyle ki, Sine'nin Hotta'ya dokunacak hali kalmadı. Siyah fuları kaymış, deri kordonunu düşürmüş, olduğu yerde hırsından titreyip duruyordu. Yere eğildi. Düşürdüğü kordonunu değil, orada duran bir taşı kaptı. Hinoğlu hin bir bakışla verandanın tahta kaplamasına fırlattı. Korkunç bir böğürmeyle avluyu çınlattı:

"Şimdi başına geleceği görürsün, Meister! Kodese tiktıraçığım seni! Hem de nasıl, gör de bak!"

Tehlikeyi farkedən Hotta, bir çare bulmak amacıyla hemen Amigo'ya seğirtti. O ise, ağzını büzmüş, Sine'nin sara nöbetine tutulmuş gibi tirtir titreyen halini seyrediyordu. Sine'nin öfkelenmesi, diğer çocukların kendisiyle daha fazla gırgır geçmelerine neden oluyordu. Nitekim hepsi birden Sine'nin üzerine üşüşüp bağırmağa başladılar: "At boku Sine!.. At boku Sine!.."

Sine ise çılgına dönmüş gelişigüzel yumruk sallıyordu.

Amigo'nun ise kafasında tek şey vardı: Bu gecedden tezi yok, ne olacaksa olsun! Pepp tehlike-de!

Bir saat sonra Hotta çöp bidonlarının yanında ki eski bir yumurta sandığının üstüne oturmuş, orada bulunduğu kirli bir kitabı okumağa koyulmuştu. Avlu arkasındaki evin kapısının her gıcırdayışında, Hotta'nın gözleri ister istemez o tarafa kayıyordu. Birden kapıda demiryolları memurlarına

ait elbisesini giyinmiş Baba Sinewski belirdi. Elinde çantası, koltuğunda sefertası, belli ki gece vardiyasına gidiyordu.

"Günaydın Bay Sinewski!" dedi Hotta yüksek sesle. Ama Sine'nin babası hiç de oralı olmadı.

Hotta kitabını gülerek kapadı. Sinewski'lerin oturduğu yukarı kat penceresini dikkatli bakışlarla süzdü. Sonra kocaman duvara gelip dayandı. Evlerin duvarları alacakaranlıkta koyu laciverte бүрүнүнçeye kadar orada oturdu.

İşte yine kapı gıcırdayıyordu. Bir elinde kavanozlar dolu bir sepet, diğer elinde kilerin anah-tarıyla Sine göründü. Hotta kiler kilidinin şakırtısını, kapının duvara çarpmasından çıkan sesi duydu. İki parmağını ağzına götürüp keskin bir ıslık çaldı. Amigo'nun kafası derhal ıtır çiçeklerinin üstünden belirdi. Hotta usulca kiler merdivenini işaret etti.

Aşağıda, kilerde Sine ıslık çalarak cam kavanozları raflara yerleştiriyordu. Birdenbire kapı ağzında ayak sesleri ve fısıltılar duydu. Tam kulak kesildi. Birşey duymayınca gene ıslıkla işine koyuldu.

Amigo birden yarı aralık kapının ağzında dikildi. Sessizce içeri süzülüp arkasından kapıyı çekti.

"Demek öyle, Sinewski," dedi sakın sakın, "seni üç kez de uyarmıştım...Ve..."

Sine telaş içinde cam kavanozları tıkırdattı, şangırdattı, sonra dönüp kafa tutmağa kalkıştı:

"Rahat bırak beni. Soyтары kardeşine git söyle: Kafasını kıracağım onun!"

"Bana bak, Sinewski!.."

Ama yine sözünü kesti Amigo'nun:

"Sen git de masallarını başkasına yuttur!"

"Masal mı? Niçin masal olsun?"

Sine yavaş yavaş yüzünü Amigo'ya çevirerek kuzunu oynadı:

"Önce ayyaşın biriydi... Sonra mirasa konmuş delinin biri oldu... Sonra? Sonra ne oldu?"

Birdenbire durakladı. Tıpkı babası gibi, lafın gerisini getirmekte güçlük çekiyordu. Nihayet ağzından çıkardı baklayı:

"Bir kanun kaçağı!"

Amigo biraz daha yaklaştı ona. Neşeli görünmeğe çalışarak sordu:

"O da ne demek?"

"Yutturmağa kalkışma. Hepsini biliyorum. Ve babam da aynı şeyi söylüyor..."

Amigo'nun içine adamakıllı kurt düştü. Dişlerini sıktı, kaşlarını çattı. Yavaşça Sine'ye sokuldu:

"Aha, demek gammazladın Sinewski!"

"Bırak beni!"

Amigo Sine'nin kolunu бүktü.

"Niçin anlattın babana?"

Sine susuyordu.

"Ne anlattın babana?"

"Bırak beni! Ben gammazlamadım. Yemin ederim!"

"Demek öyle, dostum. Henüz gammazlamadıysan, yarın gammazlamaman için seni bu kilere hapsediyorum. Altı gün oruç tutturacağım sana. Sonra koş polise, ispiyonla. Ama kanıtlaman gerek..."

Amigo Sine'yi öyle bir itti ki, gerisin geriye sendeleyerek kömürlerin içine yuvarlandı. Dışarı kaçmak istedi. İri bir kömür tanesi arkasından yetişti. Nefret dolu bir sesle bağırdı:

"Katiller!"

"Bağır bağırabildiğin kadar! Burada sesini hiç kimseye duyuramazsın."

"Katiller! Hepiniz katilsiniz! Baban da o biçim bir katil!" diye cıyıkladı Sine.

Bunun üzerine Amigo üstüne yürüdü:

"De bakayım bir daha!"

"Katiller! Sen elbette ondan yana olursun, çünkü kü baban da onun gibi domuzun biri!" diye inleyerek konuştu Sine.

Bütün bedeninden soğuk terler boşandı Amigo'nun. Gözleri yuvalarından uğrayacakmış gibi kocaman kocaman açılmıştı. Gözleri seğiriyordu. Hırısından kendinden geçmiş, Sine'nin suratına suratına indiriyordu yumrukları:

"Katil değil benim babam!"

Sine kömür tozları içinde kıvranıyor, boyuna inliyordu:

"Vur, öldür beni... Sen... Sen de..."

"Seni öldürmeyeceğim," dedi Amigo acı bir sesle. Nice zamandır kendisine eziyet veren, geceleri uykularının kaçmasına sebep olan yaraya neşter vurulmuştu.

Nihayet açıkça babasını anlatmak, ondan gururla bahsetmek özlemini giderebilirdi. Onun ne denli zeki ve temiz yürekli bir insan olduğunu öğünerek anlatabilirdi.

"Evet," dedi, "babam içeride yattı! Tıktılar onu kodeşe. Dayaktan geçirdiler. Neredeyse kötürüm edeceklerdi. Gırtlığına kadar su içinde dimdik tuttular onu. Çakıl taşları üzerinde koşturdular yalınayak..."

Sine, korkudan kısılmış gözkapaklarının aralığından dik dik bakıyordu Amigo'ya. Amigo ise tirit tirit ediyor, burun kapakları inip kalkıyordu. Gözyaşlarını sildi. Sonra acı anıların baskısı altında konuşmasını sürdürdü:

"Sen hiç bilir misin ne demektir o? Yıllar yı-

lı baban ortalarında yok. Bir de bakıyorsun bir gün gelip kapıya duruyor. Sen de yabancının biri, diyorsun içinden. İşte böyle tükettiler ömrünün onun. Niçin, biliyor musun? Çaldığı veya herhangi bir dolap çevirdiği için değil. Tek nedeni, Nazilere karşı oluşu. Naziler ise katil ve haydutların ta kendisidir!"

Amigo derin derin iç çekti, sonra tonunu sertleştirerek sürdürdü konuşmasını:

"Ama senin kafan almaz bunları. Tabii senin baban katil değil. Hayır, sen de katil değilsin! Çünkü senin baban bir Nazi! İçin rahat olsun! Kimse size yan gözle bakamaz!"

Sine, Amigo'ya bakmaya cesaret edemiyordu artık.

Amigo Sine'ye eğilerek üstüne basa basa devam etti:

"Babam bana dedi ki: sen herşey olabilirsin, ama tek şey olamazsın: Nazi! Ama sen! Sen Nazi'nin tekisin!"

Sine'yi yukarı çekti. "Olan oldu," diye geçirdi içinden, sonra meydan okurcasına:

"Haydi git," dedi Sine'ye, "Git bizi ihbar et! Führer'in uğrunda bir kaç kişinin canına da sen kıymış olursun! Haydi durma, elini çabuk tut!"

Sine'yi kapıdan dışarı iteledi. Hotta orada, alnı ıslak kiler duvarına dayalı, yumruklarını şakaklarına bastırılmış bekliyordu.

Hotta'ya doğru sendeleyerek merdivenleri tırmandı Sine. Nereye gitsindi? Yukarıda, evde kimsecikler yoktu. Geri dönüp Amigo'dan özür dilese miydi? Asla! Ama belki kendisi de kaçağa bir yardımda bulunabilirdi, kendi bileğine güvenerek!

Bütün bu olup bitenlere rağmen, Amigo'dan duyduklarından sonra birdenbire kaçağa yardım etme-

nin derin özlemini duydu içinde. Kapı eşiğinde eli böğründe kalmıştı. Ağlıyordu, yapayalnızdı... Nasıl davranacağını, nasıl bir kurtuluş yolu izleyeceğini bilmiyordu. Amigo'nun suçlamaları beynine çakılmıştı. "Ama senin kafan almaz bunları" sözü kulaklarında çınliyordu hâlâ... Telaş içinde kendini evden dışarı attı.

Amigo uzun süre kardeşi yanında, kilerin eşiğinde ayakta durdu. Hotta'ya avutucu bir şeyler söyledi, olayla ilgisi olmayan, hıçkıra hıçkıra ağlayana yatıştırıcı sözler.

"Bizi ihbar edecek, Amigo!" diye aralıksız mırdanıyordu Hotta, "Şimdiye dek polisin yolunu tutmuştur bile. Bizi ele verecek!"

Amigo endişe içinde ne yapması gerektiğini ölçüp biçti. Pepp'i oradan kurtarmalıydı... Sine ihbar edecekti... Gelmeleri yakındı... Pepp hemen gitmeliydi... Ama şu meret cezaevi giysisi, çabucak ele verirdi onu. Hayır hayır, Pepp daha fazla da kalamazdı orada...

Amigo kapı ağzında boğuk bir ses duydu. Birden bire bir fikir geldi aklına, kiler merdivenlerinden hızla tırmandı. Evet, bu onun için tek kurtuluş çaresi olabilirdi.

Amigo bir köşeye sinip avluyu gözetledi. Yan sokaktan, boş avlu üzerinden bisikletine sıkıca tutunmuş yampiri yampiri nara atarak giden sarhoş Palucke'yi gördü. Gözucuyla izledi. Sonra kedi çevikliğiyle birden önüne sıçradı.

Boğuk sarhoş narası birden kesildi. Yerini Palucke'nin karga gibi gaklaması aldı:

"Benim ceketim o! Bırak ceketimi!"

Nasıl şimşek gibi ceketini aşırmağa atıldıysa, aynı şekilde de bıraktı. Birdenbire uyanan bir umut aynı şekilde birdenbire sönmüştü. Hele isminin bir hırsızlık olayına karışması ihtimali aklına gelince utançtan kıpkırmızı kesildi.

Gecenin bu geç saatlerinde başka biri daha korkulu dakikalar geçiriyordu: Pepp. Palucke'nin gaklamasına kulak kesilmiş, avluyu gözlüyordu. Ve orada Amigo'nun başarısızlığa uğrayan girişimine tanık oluyordu.

Şiltesinde büzülerek gözlerini karanlığa dikti. "Şayet bir gün bize bir Almanya kalırsa," diye geçirdi aklından, "Nazilerden ve hempalarından arıtılmış bir Almanya'mız olursa, işte o zaman çocuklarımız herşeye göğüs germeli, hiçbir şeyden yılmamalı, en yüksek tepelere tırmanmalı, uçaklarıyla akla durgunluk veren pikeler yapmalı, ama hiç kimse Amigo'nun ölümü göze alarak yaptığı işi yapmağa mecbur kalmamalı..."

Ertesi gün kuşluk vaktiydi.

Sine önceki gece bir çıkmaz sokağın yanındaki ağaç çitin önünde duruncaya kadar sokaklarda nefes nefese koşmuştu. Burada Pepp'in tutuklama bildirgesi asılıydı. Ancak bu kez bildirgedeki Pepp'in resminin üstüne Hitler'in bir resmi yapıstırılmıştı. İlk bakışta bildirge şimdi şöyle okunuyordu:

"Hitler - Azılı Katil!"

Karşılaştığı bu sürprizin yarattığı coşkuyla ağlamayı unutmamıştı Sine. Kıkır kıkır gülerken bakmıştı Hitler'in resmine. Sonra irkılmışti birden, güldüğüne pişman olmuştu. Ürkek ürkek çevresine

bakınmış, ötede beride kimsenin olmadığına kanaat getirince de, eve, Koppen Sokağı'na doğru seğirtmişti.

Yatağına sürünerek girmiş. düşünde Pepp'i görmüştü. Pepp Amigo'ya frenk üzümü, kendisine ise üzerinde Hitler'in resmi bulunan büyük bir plakat vermişti. Bu yüzden bütün gece sabaha kadar yatak içinde tedirgin debelenip durmuştu. Sabah babası uyandırmıştı. Kahvaltıdan sonra da demiryolları memurlarına ait ceketini temizleyiciden getirmekle görevlendirmişti Sine'yi...

Sine güzelce katlanmış, iğnelenmiş ceket pake-tini kolu üstünde taşıyordu. Amigo ise bu sırada, başı önüne düşmüş, eline bir file dolamış. Koppen Sokağı 65 numaradan savsak savsak geliyordu. Trafiği yöneten hasır şapkalı Emil'i, caddenin ortasında eli bisikletinde yayalara işaret veren adamı göremeyecek kadar derin düşüncelere dalmıştı. Diğerleri gibi o da beklemek zorundaydı. Çünkü ağır yüklü bir at arabası Treidel'lerin kereste deposuna girmekte güçlük çektiği için trafiği tıkamıştı. Atların nalları ikide birde kayıyor, arabadan gacur gucur sesler yükseliyordu. Nihayet yol açıldı, yayalar dirsek dirseğe geçmeğe başladılar. İşte tam bu sırada Sine Amigo'ya tosladı. Birbirlerini görmeden olmuştu bu. Her ikisi de irkildi. Sine Amigo'dan utandığı için, Amigo da akşamki öfkesinden yerindiği için...

İkisi de yanyana arkadaşça yürüyebilselerdi ne iyi olurdu!

Sine duyduğu heyecanı yutkunarak geçiştirmeğe çalıştı. Parmaklarını ceket üzerinde dolaştırdı. Amigo yarım ağızla, "Merhaba Sine!" dedi. Sine büyüğünü endişeli endişeli süzdü. Amigo'ya şu gammazlama olayını nasıl edip de unutturabilirdi?

Amigo eline sardığı fileyi o kadar germişti ki filenin deliklerinden elinin beyaz teni nohut taneleri gibi fırlamıştı. Dün akşamki hırgürden sonra Amigo'ya ne diyeceğini bilemiyordu Sine. Çekingen, yalvaran bakışlarla duruyordu Amigo'nun önünde. Birden:

"Amigo," dedi, "ben domuz değilim!"

Ötesini getiremedi lafının. Ansızın içinde uyanan arzuya dayanamayarak, Amigo'ya kendini bağışlatmak için, elindeki ceketini uzattı.

Amigo önce bir anlam veremedi. İstemem dercesine elinin tersiyle itti.

"Onun için..." diye kekeleydi Sine, ceketini bırakarak tabana kuvvet uzaklaştı oradan.

Amigo meseleyi anlamıştı. Anlatılmaz bir sevinçle doldu yüreği. "Sine..." diye mırıldandı arkasından şükran dolu bir sesle, "Sine..." Sevinçten havalara uçuyordu. Neşesinden kabına sığamıyordu. Bu beklenmedik armağanı göğsüne bastırdı. Sonra Sine'nin peşinden gitti, Koppen Sokağına.

Bir saat kadar sonra gökte bir uçurtma, erişilemeyecek yüksekliklerde nazlı nazlı süzülüyordu. Sokağın patırtı gürültüsünden uzak, Koppen Sokağı 65 numaralı evin dar, uzun avlusu üstünde bir bayrak gibi dalgalanıyordu.

Güvenle, gururla tutuyordu Amigo uçurtmayı. Öteki çocuklar, Sine ve Hotta da vardı aralarında. Başları arkaya kaykılmış hayranlıkla seyrediyorlardı uçurtmayı. Küçük bir kız, sanki tutmak ister gibi ellerini uzattı göğe: "Çok güzel!"

"Tutar mısın biraz?" diye uçurtmanın makarasını Sine'ye uzattı Amigo. Sine bu teslimiyetten sevinçle titrediydi. Yazın son günlerinin masmavi göğünde, çok yükseklerde kımıldayan uçurtmaya ba-

kip tatlı düşlere daldı. Akşamki korkuları dağılmıştı. Amigo ile tekrar arkadaşlık kurduğundan dolayı çok mutluydu Sine. Annesinin öldüğü o gündən beri kaç zaman var ki, Sine kendisini şu andaki gibi güven içinde hissetmemişti.

Uçurtma uçurttuktan sonra Sine merdivenleri üçer beşer atlayarak yıldırım gibi eve çıktı. Kendinden memnun, dünyasından memnundu. Mırıldanarak kapıyı açtı. Şarkı söyleyerek mutfağa dalıyordu ki babasının elini yüzünde hissetti: "Niçin ceketini getirmedin?"

Sine koridora çekildi. Yarı karanlık yerden cevap verdi: "Kapalıydı."

İhtiyar Sinewski gömleğinden yakaladığı gibi oğlunu mutfağa çekti: "Her zamanki gibi sokaklarda sürttün değil mi? Peki, hemen şimdi git öyleyse..." Sine cevap verecek yerde somurtarak bakışlarını yere dikti. Ne deseydi?

"Yine tembelliğin üstünde ha?" diye homurdandı babası ekmeğine tereyağı sürerek.

Sine gülümsemeğe çalışıyordu: "Hayır, ama..." Babasını kandıracağını umduğu yeni bir şey geldi aklına: "Treidellerde yığın yığın at pislikleri var, biraz önce gördüm. İlkin onları getirsem ne dersin?"

Baba Sinewski fazla üstelemedi: "Biliyorum, biliyorum... Öyleyse ver şu temizleyicinin makbuzunu da, ben alıp getireyim bari. Tabii oynamak da hakkın." Oğlunun oyuna zaafını biliyordu.

Sine gazocağının altındaki eski kovayı tıngırdatarak vakit kazanmağa çalışıyordu, babasının son sözlerini duymamış gibi davrandı.

Babası tekrar makbuzu istedi.

Sine düşünüp taşınyordu.

Şu anda dönüş yapıp herşeyi anlatsa mıydı babasına?

Hayır.

Ama babasından da korkuyordu. Yeni bir yalana sığınmak istedi:

"Makbuz mu? Ha, biliyor musun..." Pantolonunun ceplerini karıştırır gibi yaptı. "Hah, tamam, hatırladım. Çekmecenin üstüne koymuştum, tam annemin resminin altında olacak."

Küçük odaya sığıp orada başka yalanlar uydurmak için zaman kazanmağa niyetleniyordu.

"Gene ne yalanlar uyduruyorsun?" diye çıkıştı babası.

Sine alt dudağını dişliyor. Kafasından uydurduğu bu yalanlarla babasını daha ne kadar atlatabilirdi ki?

Zaten babası gerçeği sezer gibi olmuştu. Sine'yi korkutmak için yumruğunu masaya indirerek bağdırdı:

"Ceket nerede?"

Zavallı çocuk olduğu yerde büzülüp suspus olmuştu. Başını öne eğerek alçak bir sesle, "ben hiçbir şey yürütmedim," diye karşılık verdi.

Baba Sinewski oğlunun üstüne yürüdü:

"Ceketi okuttun birine değil mi" diye kükredi.

Sine bu haksız azarlamalara dayanamadı:

"Bildığın gibi değil, işler bambaşka!" diye baklayı çıkardı ağzından, "ceketi bir işde kullandım. Tutuklama Bildirgesi'ndeki adam için."

Baba Sinewski'nin suratı allakbullağ olmuştu.

Sine yılmadan devam etti:

"O hiç de katil değil, bir politikacı!"

Baba Sinewski'nin kaşları öfkeden ve korkudan inip kalkiyordu:

"Ceketimi ona verdin değil mi?"

Kafası allakbullağ oldu. Korkuyla daha da irileşmiş gözleri, manevi çöküntünün belirgin izle-

rini taşıyordu. Sine susuyordu. Söylediklerinden dolayı bin pişman olmuştu, ama artık çare yoktu, bir kez ok yaydan çıkmıştı. Dudaklarını kemiriyordu hirsından.

"Eğer onu bir ele geçirirlerse, benim ceketimi de üzerinde bulurlar," diye peltek peltek konuştu Baba Sinewski. Adeta kendini kaybetmişti, amansız bir kin içinde habire vuruyordu Sine'ye kayışla.

"Beni yakapaça sürükleyecekler... Toplama Kam-pı'na tıkacaklar beni...İpe çekecekler," diye soluya soluya söylendi.

Çocukcağız başını kollarıyla kapamağa, kendini korumağa çalışıyordu. Kıvrıldığı yerde çenesini dizlerine yapıştırmış, dudaklarından tek sözcük çıkmıyordu. Kayışın acısını da duymaz olmuştu adeta. Acı veren tek şey, kendisi yüzünden Amigo'nun başına geleceklere düşünmekti.

Baba Sinewski oğlunun başında, saçları yapış yapış, yüzü gerilmiş, çenesi döşüne düşmüş, kuvvetten kesilmiş, boğazlanmaya sürüklenen bir hayvan gibi hırıliyordu. Kayış elinde, bakışlarını oğluna dikmiş, "derhal polise gitmeliyim, hemen haber vermeliyim...Polise...Hemen..." diye homurdanıyordu.

Gömleğinin düğmelerini dahi iliklemeden ceket-siz kapıya fırladı. Sonra birden duraklayıp geri döndü, Sine'ye seslendi:

"Sen de geleceksin Axel!"

Kolundan kavrayıp Sine'yi ayağa kaldırdı. Sıkı sıkı da bir tembih geçti:

"Ceketi onun aldığını mutlaka söylemelisin... Sokak ortasında senden zorla aldığını..."

Sine artık söylenenleri de duymaz olmuştu. Babasının suratına bakıyor, ama sadece Amigo'yu düşünüyordu. İçini kaplayan endişelerin ağırlığı

altında adeta kötürüm olmuştu. Babası Sine'yi çekiştire çekiştire kapiya sürükledi...

Sinewski'lerin oturma odasında olup bitenlerden habersizdi tabii Amigo. Sine'nin sabahki içten sözleri, dürüst davranışı aklından bir türlü çıkmıyordu. Hele armağan ettiği ceketin bu gece kaçak Pepp'in kurtulmasını sağlayacağını düşününce yerinde duramıyordu. Çünkü bu ceketle Pepp'in tüm ekşiği tamamlanmış oluyordu. Meyve, ekme ve cigaraları Amigo biriktirdiği paralarla satınalıp vermişti Pepp'e. Şimdi geriye tek şey kalmıştı: Para... Pepp'in Berlin'den uzaklaşabilmesini sağlamak için para lazımdı.

Amigo, mutfak penceresinin camına dayanmış kafasını, derin düşüncelere dalmıştı. Kimden para isteyebilirdi? Gerçi annesi de çalışıyordu ama, mutfak masraflarını karşılayabilmek için fenniği fenniğine hesaplı davranmak sorundaydı. Hatta çoğu kez masrafları karşılayamadığı için hırsından hüngür hüngür ağlar bulmuştu onu Amigo. Ya babası? Ona ancak Pepp'in kurtuluşundan sonra açılabilir. Öyleyse başka kimden para isteyebilecekti? Ortada fol yok yumurta yokken 13 yaşındaki bir çocuk için başlıbaşına bir servet demek olan 10 Mark'ı kim verirdi ki kendisine?

Kahredici bir umutsuzluk gelip oturmuştu yüreğine. Daha önce Pepp'e verdiği 3 Mark 35 Fennig'i bir araya getirebilmek için dahi ne kadar uğraşması gerekmişti. Ayak işleri yapmış, Schilesschen İstasyonu'nda taksilerin kapılarını açıp

park yerlerinde değnekçilik yaparak kırtım kırtım bahşişlerle toplayabilmişti o parayı.

Amigo avluyu gözlüyordu gözlerini kırpmadan. Pepp'le birlikte olduğu dakikaları gururla anımsıyordu. Hotta ve Sine'nin ilk kez kendisini nasıl verandaya getirdiklerini, çamaşır ipinden çorapları nasıl aşırıldığını, babasının pantolonunu dolaptan nasıl yürüttüğünü, Pepp ile nasıl karşı karşıya oturduklarını, Pepp'in ilk kez yardımı nasıl sert bir şekilde geri çevirdiğini, uydurduğu mirasyedi cadı masalını Sine'nin nasıl ağzı bir karış açık hayretle dinlediğini ve nihayet onun bu sırrı az kalsın babasına açıklaması tehlikesiyle nasıl karşı karşıya kaldıklarını birbir hatırından geçirdi.

Sonra birdenbire aklına bir şey geldi. Gelmesiyle de mutfak penceresinden yıldırım gibi ayrıldı. Nasıl olmuştu da, gaz saatinin kumbarasını unutmuştu? Oradaki paralar ne güne duruyordu? Gaz İdaresi'nden memur gelinceye kadar orada hiçbir işe yaramadan yatıp duracaktı.

Bir süre tereddüt içinde dineldi. Yok yok, saatin içindeki paraların eksildiğinden kimin haberi olurdu ki? Bu düşünce içine soğuk su serpti. Öyle ya, Gaz İdaresi'nden memur gelinceye kadar en azından bir hafta geçerdi. Eh o zamana kadar da nasıl olsa herşeyi babasına anlatmış olurdu. "Ah bir bilse babam" diyordu için için, "bir bilse niçin almak zorunda olduğumu..."

İçi rahatlamıştı, hemen koridora çıkıp gaz saatinin önünde durdu Amigo. Kumbaranın emniyet teline ustalıklarla açtı. Merdivenlere kulak verdi. Sonra madeni paraların bulunduğu gözü çekti. Büyük bir telaşla on fennigleri avucuna boşalttı,

gözü tekrar yerine sürdü. Emniyet telini tekrar sanki kimse el değmemiş gibi itina ile yerine takıp büktü ve merdivenlerden sessizce sivişti.

Çatı katının son merdiveni altında Amigo paraları avucunda heyecanla saydı. Tam 9 Mark 60 Fennig... Bu kadar parayla bir insan uzak bir yere gidebilir miydi? Belki Gransee'ye! Orası tarihi surlarla çevrili küçük ve sakin bir yer olmalıydı. Gerçi Amigo henüz Gransee'yi görmemişti ama, bir sınıf arkadaşı yaz tatilinde oraya gitmiş, dönüşünde de anlata anlata bitirememiştir. O zamandan beri Amigo bu küçük ve sakin şehri özlemle hayalinde yaşıyordu. Pepp'in son sığınak yeri olarak da oradan başka bir yer düşünemiyordu. Önemli bir iş yapmış olmanın sevincisiyle paraları elinde şingirdattı. Gezmek, başka yerleri görebilmek... Tam hayal kurarken on fenniglerden biri merdivenlerden aşağı yuvarlandı. Bu, Amigo'nun kendine gelmesine yetti: "Hayali bırak oğlum" dedi kendi kendine, "Pepp nereye gideceğini senden iyi bilir!"

Sonra paraları mendilinin içine koyup bir güzelce düğümlendi. Kendisini son derece keyifli, bir kuş kadar hafif hissediyordu. Şimdi geriye sadece 96 Fennig daha bulmak kalmıştı. Bir de, bozuk paraları kağıt paraya bütünlemek, ki şüphe uyandırmazın!

Amigo bu düşüncelerle Sabuncu Kalisch'in yolunu tuttu. Bu kadar derin düşüncelere dalmış olmasaydı, Gaz İdaresi memurunun daha önce hole asmış olduğu ve falanca gün geleceğini bildiren bildirimini gözünden kaçmayacaktı. Fakat gözü o sırada hiçbir şey görmediği için, Amigo o günün ikindi üzeri, kendisini şimdiye kadar karşılaşmış olduğu en büyük tehlikeye atmış oluyordu.

Çok geçmeden, bozuk paraları da tületmiş olan Amigo, mutfakta ailesiyle birlikte yemeğe oturuyordu. İşte tam bu sırada Gaz İdaresi memuru kapıyı çaldı.

Biraz sonra da Gaz İdaresi memurunun koridordan yükselen tehditkar sesi Amigo'nun kulağına kadar erişti.

"Nasıl olur? Emniyet teli kırılmış! Paralar çalınmış!"

"Ben hepsini mutlaka yerine koyarım," diye alttan alarak memuru yatıştırmağa çalıştığını duydu annesinin.

Ama memur kabaca sözünü kesti zavallı kadının: "Başlangıçta herkes öyle konuşur..."

Amigo renk vermemeğe çalışarak çorbasını kaşıklaşmağa devam ediyor, fakat koridora bakmağa bir türlü cesaret edemiyordu.

Hotta ise, aksine, içinde kabaran merakla sırf kulak kesilmişti.

Walter Meister ise olup bitenin farkına varınca çorba tabağını ileri sürmüş, dışarıdan memurun biraz daha umuşamış sesi içeri gelirken dikkatli bakışlarla iki oğlunu süzüyordu.

Amigo yine annesinin yalvarıp yakaran sesini duydu:

"Biz size bu parayı mutlaka öderiz. Kocam evde...Çok rica ediyorum, n'olur şikayet etmeyin!"

Annesinin sesi ağlamaklı bir ifadeyle titriyordu. Amigo, tabağında kalan çorbayı da kaşıklandıktan sonra, yapacak başka bir şey bulamadığı için çaresizlik içinde kıvrınmağa başladı. Babasının kuşkulu bakışları şimdi daha çok onun üzerinde yoğunlaşmıştı.

"Çok üzgünüm, Frau Meister," dedi memur, "eğer kontrole gelirlerse, beni hapse atarlar. Kontrole

gelmeleri de her an mümkün. İhbar etmek zorundayım."

Koridor kapısı kapandı. Sonra bir sessizlik oldu.

Amigo, "söylesem mi?" diye düşünüyordu.

Onu hâlâ kuşku dolu bakışlarla süzen babası, Amigo'nun kendiliğinden konuşmasını bekler gibiydi. Buna karşın Amigo tek söz olsun söyleyemiyordu. Sanki bir şey gelip boğazına düğümlenmişti. Çaresizlik içinde dudaklarını kemiriyordu.

Annesi hışımla mutfağa geldi. Gözlerinden boncuk boncuk yaşlar dökülüyordu. Kapıda durup sabit bakışlarını Amigo'ya dikerek bağırdı:

"Rainer!"

Amigo sertçe başını çevirdi:

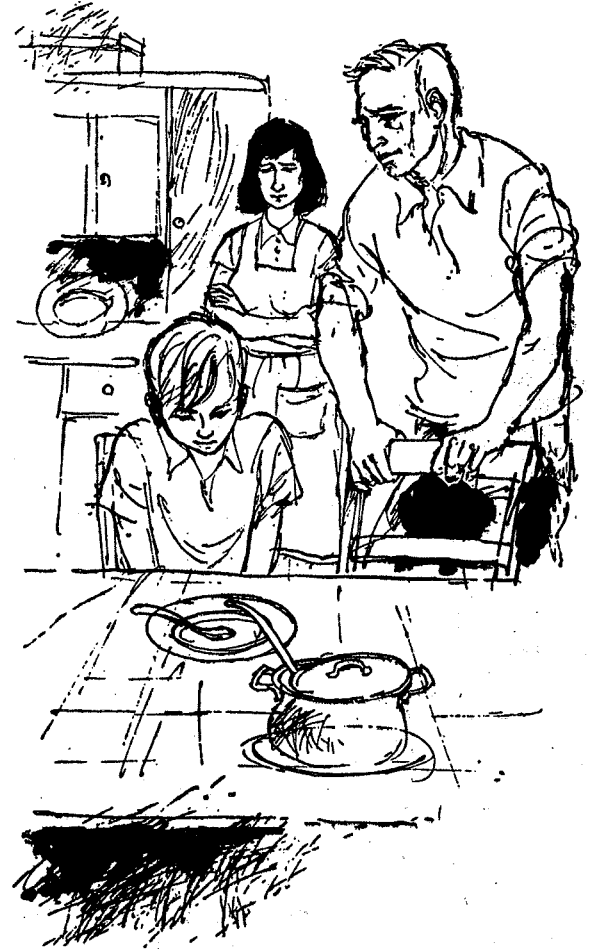
"Efendim anne!" diye karşılık vererek hiçbir şeyden haberi yokmuş izlenimini vermeğe çalıştı.

"Seni haydut seni!" diye bağırdı annesi. Tam Amigo'yu oturduğu sandalyeden çekip kaldıracacağı sırada Walter Meister araya girdi:

"Bırak şimdi, Anna, yapma!" diye karısının kolunu kavradı.

Hotta korkudan yerinden fırlamıştı. Amigo masada yapayalnız kalmıştı. Rengi uçmuş, sandalyede büzülmüş, cezasını bekler gibiydi. Annesi bitkin bir şekilde çekildi Amigo'nun yanından. Kocasına bakıp kederli kederli başını sallıyordu. Sonra bir oğluna bir kocasına baktı. Bu bakışlar birkaç dakika sürdü. Walter Meister sandalyenin arkasını kısıkaç gibi kavramış, sanki hırsını ondan çıkarmak istiyordu. Hotta, pencere ile dolabın arasındaki kuytu bir yerden sezdirmeden olup biteni seyrediyordu. Amigo adeta taş kesilmiş, kımıldamadan duruyordu olduğu yerde.

Anna Meister ince düşünceli bir kadındı. Söz-

lerinde ve hareketlerinde daima tartılı ve ölçülü bir insandı. Eğer gerçek duygu ve düşüncelerini olur olmaz açığa vursaydı, şimdiye kadar hepsinin başı çoktan belaya girerdi. Bundan dolayı Frau Meister en dayanılmaz durumlarda bile ağzını aç-

mıyor, diğer üçünün başına bir şey gelmesin diye sabırla dilini tutuyordu. Ne yaparsın ki, bugünkü olay onun için artık bardağı taşıran son damla olmuştu. Herkesi hayrette bırakan bir hiddetle mutfak dolabından büyük porselen tabağı kaptığı gibi yere çaldı. Walter Meister'in özenle yapıştırdığı o güzelim tabağı!

"Oh olsun," diye bağırdı, "sönerse sönsün ocağımız!"

Sonra, umutsuzluğun ve uykusuz geçen gecelerin biriktirdiği bir öfkeyle kocasına yöneldi:

"Büyük işler peşinde koş koşabildiğin kadar. Almanya için...öte yanda çocukların haydut olsun! Ama hiçbir şeyin önemi yok sence. Varsa yoksa o büyük idealin! Açlıktan gebert bizi, öldür bizi! Sen içeri girince kim sorar bizim halimizi hatırımızı? Kimse! Senin Almanyacı için tabii farketmez içimizin kan ağlaması. Sen ve senin lanet Almanyacı! Onu sen kurtaramazsın. Ne sen, ne de senin bir avuç idealistin. Siz kimin için savaşıyorsunuz? Gözünü aç da bak: Kafalarına bomba düşmeden uyanmaz bunlar! Evet, bombalar!..."

Yumruklarıyla dolabı dövdü çılgınca. Sonra kolları perişan iki yana düştü, soluk soluğa:

"Takatim kalmadı...Bağışla beni..." diye inledi.

Hotta hıçkırıklara boğulmuştu.

Baba gözlerini döşemeye dikmiş, onarmış olduğu tabağın yere saçılmış parçalarına bakıyordu. Karısının bu patlayışını gayet iyi anlıyordu.

Yüksek sesle sertçe bağırdı:

"Defol Rainer!"

Amigo yavaş yavaş ayağa kalktı.

Babası tekrar bağırdı:

"Defol diyorum!"

Amigo mutfaktan dışarı fırladı. Dar odasında kendisini bir külçe gibi yatağa fırlattıktan sonra biraz açılır gibi oldu.

Annesinin yakınmaları ve lanet yağdırmaları kulağında öylesine çınlıyordu ki, artık başka bir şey duyabileceğini sanmıyordu.

Kendisi, yani Amigo hiç kuşkusuz suçluydu. Annesinin derdi zaten başından aşkın değil miydi? Eskiden, kocası tutuklandıktan sonra akşamları gözünün yaşını kuru ekmeğine katık ederdi. Saatterce, bazen bütün gece yatağında az mı ağlardı? Sonra sabah gün ağarırken, bütün direnmesine karşın uykuya dalardı bitkinlikten. Bir gün, Amigo çok iyi hatırlıyordu, son parça ekmeği de kesip kendisine ve Hotta'ya vermişti. "Sen aç değil misin anneciğim?" diye soracak olmuştum Amigo. Kadıncağız ekmeği Amigo'nun ağzına soktukten sonra, hiçbir şey demeden bıçağı masaya atarak savuşup gitmişti. Annesi evi terkettiği zaman nereye giderdi, Amigo bilmezdi. O zamanlar sadece sekiz yaşındaydı. Bildiği tek şey vardı: Annesi eve çok geç dönerdi ve yüzünde betbeniz kalmamış olurdu.

Amigo alev yanan yanaklarını yastığının serinliğine gömdü. Bu sırada omuzuna bir el dokundu. Walter Meister'di... Yatağının kenarına inmişti:

"Amigo," dedi yumuşak ve içten gelen bir sesle, "oğlum benim..."

Amigo babasının kucağına atıldı. Başını göğsüne dayadı burnunu çekerek. Gözyaşları sicim gibi iniyordu.

"Size yardım etmek istedim, babacığım," dedi kekeleyerek, "o da bir politikacı..."

Böylece Walter Meister nihayet Pepp'den haber almış oldu. Sonra sordu Amigo'ya:

"Niçin bana ondan daha ince bahsetmedin?"

"Pepp kimseye anlatmamamı tembih etmişti. Sana bile...Yoksa seni yine alıp götürürlerdi..."

Walter Meister başını salladı dalgın dalgın... Oğlunun tanımlamasına bakılırsa bu hiç kuşku yok, kendisinin Toplama Kampı treninden kurtardığı adamdı. İlk aklına gelen, o günden tezi yok hücre-sini durumdan haberdar etmek oldu. Hele Amigo'nun bu işteki rolünden yoldaşlarına bahsedeceğini düşününce yüzünü bir gurur ifidesi kapladı.

Bu sırada okul çantasından parayı çıkardı Amigo: "İşte... Dokuz Mark Altmış Fennig..." Sonra gururla bir daha tekrarladı: "Tam Dokuz Mark Altmış Fennig!"

Babası omuzuna hafiften bir yumruk atarak okşadı Amigo'sunu: "Öyleyse haydi gidip anneyi teselli edelim. Yok yok... En iyisi ben kendim halledeyim bu işi. Sen de Schweizer Garten'e gidip eğlenmene bak. Eğlenmeyi sonuna kadar hakettin."

Amigo göz kırptırarak iki onluk fenniği aldı. "Kendine iyi bir şeyler al," diye ekledi babası. Amigo'nun gözlerinde neşeli parıltılar belirdi. Bu dünyada kendi babasından daha iyi bir baba var mıydı? Parasını avucunda sıkarak annesine koştı. Kadıncağız mutfakta bulaşık yıkıyordu. Çılginca boynuna atıldı. Sonra geldiği gibi yıldırım hızıyla merdivenlerden inmeğe başladı.

Etekleri rüzgardan kabarmış bir kız çocuğu cıyak cıyak bağırıyordu atlı karıncada. Dönme dolabın üstünde, yükseklerde dönen bir gemi... Dolaplar takırtılar, gıcırıtlarla işliyor. Atış pavyonunda hedef tahtası fır fır dönmekte...Caz kanter

içinde bir şeyler çalıyor ve çıkarttıkları müzik dans pistinin hoparlöründen ördek gaklaması gibi yankılanıyor.

Hemen hemen tüm çocuklar atış pavyonunun önünde kümelenmişler, dirsek dirseğe... Amigo da orada... Bittabi Koppen Sokağı'ndaki tek mil çetesiyle birlikte... Hedef yerine konulmuş iriyarı üç insan maketi arkadan parlak ışıkla aydınlatılmış, hepsi ağızları bir karış açık seyrediyorlar. Bir nişancı tetiği çekti. Çeker çekmez de hedeflerden en renklisi alaşağı oldu. SS üniformalı genç bir delikanlıydı bu keskin nişancı. Ödül olarak pırıl pırıl yaldızlanmış kocaman kağıttan bir gül kazanmıştı. Gülü fiyakalı bir şekilde yanındaki kıza uzattı; süslü püslü, alımlı çalımı bir tazeydi bu. Kızın hayranlığını görünce, SS'in ayranı kabarmıştı, pavyonun sahibine döndü, "hey usta, bir daha patlatsam!" Tüfeği yine omuzuna yerleştirdi. Çevredeki çocuklar gözleri faltaşı gibi açılmış bakıyorlardı. Tüfeği nasıl tutuyor, nasıl kendinden emin nişan alıyor? Bu defa hareketli hedef yerinden bir geyik maketi geçiyordu. SS tetiğe bastığı gibi onu da alaşağı ediverdi.

Çocuklar dakikalardır tuttukları nefeslerini bir "ooh" sesiyle boşalttılar. Bu defa ödül olarak bir kukla kazanmıştı SS. Ödülünü yanibaşında yine bir kukla gibi ellerini çırparak kikirdeyen kıza sundu. Amigo olup bitenleri iri iri açılmış gözleriyle izliyordu. Kuklaya büyük bir hayranlıkla bakıyordu. Kız Amigo'nun bakışlarını yakalamıştı. Tahtadan yapılmış, bir ip üzerinde hareket eden kuklayı birden Amigo'ya uzattı: "Al, senin olsun istersen..." Amigo durakladı. Kızların hoşuna gittiğini biliyordu. Ama böyle bir ikramı hiç de beklemiyordu. Alıp almamakta tereddüt e-

derken SS de başıyla ısrar etti. Arkadaşları da üsteliyorlardı: "Haydi nazlanma Amigo, al artık!"

Kızla SS atış pavyonundan uzaklaşırken, Amigo kuklayı oynatmağa başlamıştı bile. Koppen Sokağı'nın çocukları çevresinde halka olmuşlardı. Hotta ve Kulle Zeug da oradaydılar.

Hop, hop oynuyor kukla. Hopla hop hop!

Amigo tiz perdeden çığlıklar atarak gülüyordu kuklası oynadıkça. Bir saat önce endişeden duracak gibi olan yüreği şimdi sevinç ve neşeden dolup taşıyordu. Oh, ne güzelmiş be hayat! Birden arkadaşlarının arasından sıyrıldı, kuklayı havada sallayarak hoplayıp zıplamağa başladı keyiften.

Amigo Schweizer Garten'in tadını çıkartırken, Sine ile babası ürküntü verici bir odada ayakta dikiliyorlardı. Çevrelerinde Gestapo'lar. Dalgali saçlı, gömlekli birisi dirseklerini masaya dayamış oturuyor, yanında vızıltıyla bir vantilatör dönmekte... Can sıkıntısından bir kibritle oynuyor. Bir diğeri, fıçı göbekli, suratına iyi kalpli bir insan ifadesi takınmış. Kapıya yaslanmış duruyor. Oda hayli sıcak olduğu halde üstünde bir ceket, ceketinin altında bir de yelek... Üstelik özene bezene bir kravat takmayı da unutmamış! Üçüncüsü uzun boylu, karakuru biri. Pencerenin önünde dinlenmiş. Pencereye dayanan kemikli elinde iri kaşlı bir yüzük parlıyor.

Sinewski yalvarıp yakarmakta: "N'olur, Axel, anlat baylara, nasıl oldu? Korkmana hiçbir neden yok ki!" Kıpkırmızı kesilmiş suratından işgüzarlık akıyor.

Sine dudaklarını daha bir kenetliyor, o sırada bakışları çerçevelemiş bir işlik resmine takılıyor. Karakuru olanı, kravatlıya bir işaret veriyor. O da kapıyı açıp Baba Sinewski'ye yandaki odayı gösteriyor: "Lütfen Bay Sinewski!"

Masada oturan sarışın adam hâlâ kibrit kutusuyla oynamakta... Karakuru adam pencereden ayrılıp inatçı Sine'nin yanına yanaşiyor, "bak Axel," diyor dost bir ifade takınmaya çabalayarak, "bize yardımcı olmalısın..."

Sine adamın söylediklerini duymaz gibi.

Öteki devam ediyor:

"Azılı katil bu herif, üstelik bir de çocuk öldürdü..."

Sine başını kaldırıp adama bakmağa cesaret edemiyor, içinden geçenleri gözünden okuması ihtimalinden çekiniyor.

"Söyle bana" diye üsteliyor karakuru, "onu nerede gördün?"

Sine susuyor. Karakurunun kemikli eli Sine'nin saçları arasında sahte bir okşamayla dolaşiyor: "Haydi Sine!..."

O sırada tıpkı bunun gibi tamtakır olan öteki odada da fıçı göbekli, Sinewski'ye zılgıt geçmekte: "Neyin nesi bu ceket?"

Sinewski'nin dili dolaşiyor: "Ceket, ha evet, anlatmamış mıydım? Benim görev ceketim. Onu..."

Fıçı göbekli, konuşturabilmek için lafa giriyor:

"...çocuğun elinden aldı, öyle mi?"

"Evet elinden aldı."

Tuzağa düşmüştü Baba Sinewski. Gözlerini tavana dikti. Gestapo'nun keyiflendiği ablak suratından belli oluyordu.

"Anlattıklarına inanalım mı yani?" diye bir

kez daha Sinewski'ye baktıktan sonra ayağa kalktı ve yan odaya geçti. Sinewski peşinden ağlamaklı bir sesle düzeltmeye çalıştı: "Hayır...Verdi, verdi..."

Ama fıçı göbek, Sinewski'nin laf değiştirmesine kulak asmadı. Arkası deri kaplamalı kapıyı sı-kıca örttü.

Sinewski çaresizlik içinde kıvranarak, odada durmadan daktilo yazan yazman kıza içini dökmeğe başladı: "Bir türlü usum almıyor. Sen tut da ce-ketimi ona ver! Onun azılı bir katil olduğunu bilmeyen var mı? Oysaki onu ne kadar iyi yetiştir-miştim. Tam Hitler'e layık..."

Yazman kız, ihtiyar Sinewski'ye bakmağa dahi tenezzül etmedi.

Bu sırada karakuru memur, Sine'yi sıkıştırmağa devam ediyordu:

"Ceket nerede?"

Sine her defasında aynı cevabı veriyordu:

"Okuttum onu!"

"Nerede?" diye sorguya karıştı birden masada oturan sarışın adam. Canı sıkkın bir şekilde hâlâ elindeki kibrit kutusuyla oynamaktaydı.

"Alex Meydanı'nda" diye yanıtladı Sine, "Hall' de..."

"Kim vardı orada?"

"Bir adam."

Bu sırada kuru herif yıldırım hızıyla bir fo-toğraf çekip Sine'nin burnuna uzattı:

"Bu muydu?"

Sine'nin başı hareketsizdi.

"Bu adam mıydı?"

Karakuru adam, balaban kuşu gibi bir deri bir kemik kafasını Sine'nin gergin yüzüne doğru uza-tarak kemikli eliyle yeni bir resim gösterdi:

"Öyleyse bu!"

Sine irkildi birdenbire. Çünkü resimdeki adam Pepp'in ta kendisiydi.

Çocuğun irkilmesini farkedince şiş göbek polis keyifli keyifli sırıtmağa başladı. Sonra öteki

tarafa, Sinewski'ye gitti. Kapıyı yavaşça kapadı ardından.

Sarışın polis oturduğu masadan kıpırdamadan sordu Sine'ye:

"Ahha! Demek tanıyorsun onu!"

Sine'nin sanki ağzı dili tutulmuştu. Çaresizlik içinde kıvranıyordu.

Bulunan ipucunun ardını getirme gayretkeşliği içindeki karakuru sürdürdü sorguyu:

"Ona ceketini götürmeni kim söyledi?"

"Sattım dedim ya!"

İşaret parmağıyla ona emir verdi cılız adam:

"Şöyle yakına gel bakalım Axel!"

Sine'nin çenesini tuttuğu gibi yukarı kaldırdı ve kocaman kaşlı yüzüğün bulunduğu sağ elinin tersiyle vurmağa başladı. Öylesine gaddarca vuruyordu ki, acısından Sine'nin gözlerinden yaşlar boşandı. Fakat yine de ağzını bıçak açmıyordu.

Vurdukça daha da hırslanan karakuru polis, adamakıllı sinirlenerek, "seni bülbül gibi konuşurmasını biliriz!" diye adeta böğürdü:

Masadaki sarışın adam da aşağıdan alarak çocuğu kandırmaya çalışıyordu:

"Herşeyi anlatırsan seni hemen serbest bırakırız."

Yine tek kelime alamayınca, karakuru polis bu kez daha sert vurmağa başladı. Sine hüngür hüngür ağlıyor, fakat yine de "sattım onu," diyor, başka bir şey demiyordu.

Bunun üzerine aşağıdan almayı bırakan masadaki sarışın polis birdenbire yerinden fırlayarak Sine'nin yanına geldi ve bağırırdı:

"Sen de Alman çocuğu olacaksın...Ağlamak yakışır mı?"

Bu zilgıt, Sine'nin ağlamasını daha da şiddetlendirdi. Hiçkırıklarla sarsılıyordu.

Karakuru polis, dayağa ara vererek emretti:

"Rahat...Şimdi bize bir şarkı söyle!"

Sine acı içinde kıvranarak tavanı süzüyordu. Şarkı söylese rahatlayacaktı. Fakat inadına aklına hiçbir şarkı da gelmiyordu.

Çocuğun yanaklarından tane tane yaşlar dökülürken polislerden biri yine kükredi:

"Hadi be, ne duruyorsun?"

Sine içini çeke çeke ve alçak bir sesle, okulda öğrendiği bir şarkıyı mırıldanmağa başladı:

Gül gördü bir çocuk

Otlakta bir yaban gülü

Sabah gibi taze ve güzel.

Hızla seğırtti yanına

Yakından görmek için,

Ve sevinçle seyretti onu.

Gül, gül, kırmızı gül,

Otlakta bir yaban gülü.

Şarkıya çekine çekine başladıysa da bir süre sonra açıldı. Söyledikçe rahatladığını hissediyordu. Ne Pepp'in saklandığı yeri, ne de Amigo'yu ele vermişti.

Şarkının sonuna doğru çocuğun rahatladığını ve kendine güven geldiğini gören polisler bağırarak susturdular Sine'yi:

"Yeter!"

Axel Sinewski henüz onbirindeydi ama, yandaki odada biraz önce oğlunun hiçkırıklarını ve şarkı söyleyişini dinlemiş olan babasından daha mert ve çetindi. Baba Sinewski oğlu gibi direnememiş, polislere yaltaklanmağa başlamıştı:

"Bütün gün çalışıp duruyorum. Çocuğun annesi

yok başında. İnanınız ki benim bir kabahatim yok bunda. Neylersin ki, o biçim ailelerin çocuklarıyla oynamasını önleyemiyorum. Dilimde tüy bitti söyleye söyleye... 'Oğlum Axel, o çocuklarla dolaşma, senin için iyi olmaz,' dedimse de laf dinletemedim."

Ödlek adamın zayıf noktasını yakalayınca memnun memnun sırttı yanındakiler...

Bu sırada karakuru polis sınırlı bir şekilde yandaki odadan içeri girdi:

"Bacaksız bir gangster bu!"

Sinewski, arkadan da sarışın polisin Sine'ye, "Haydi eve, yallah!" diye bağırdığını duydu.

Karakuru da fıçı göbekliyle konuşarak getirdi arkasını:

"Babasından korktuğu için olacak ki söylememiş ceketi birine okuttuğunu."

Sarışın memur da yanlarına gelmişti bu sırada. Keyfi yerinde görünüyordu. "Küçük bir gangster!" diye tekrarladıktan sonra Baba Sinewski'ye döndü:

"Gidebilirsiniz Bay Sinewski!"

Baba Sinewski adeta kulaklarına inanamadı. Sonra telaşla yerinden fırlayıp kolunu ileri fırlatarak dalkavukluğunu tamamladı:

"Heil Hitler!"

Fıçı göbekli de sırtarak cevapladı:

"Güle güle Bay Sinewski!"

Baba Sinewski ancak açık havaya çıkınca farkına vardı nasıl münasebetsiz bir kılıkta olduğunu: Ceketsiz, önü açık yakasız bir gömlekle fırlamıştı demek ki evden.

Sınırlı sınırlı hem yürüyor, hem de beceriksiz hareketlerle gömleğinin düğmelerini iliklemeğe uğraşıyordu.

Yakayı kurtardığı için tam keyiflenmeğe başlı-

yordu ki, arkasından fıçı göbeklinin gürlemesini duydu:

"Bay Sinewski!"

Baba Sinewski, eli gömleğinin en üst düğmesinde, olduğu yerde mihlanıp kaldı.

"Bir kaç dakika için..." diye devam etti fıçı göbekli, "sadece bir formalite!"

Geriye dönmektense ölmek daha iyi idi, ama çaresiz dönecekti.

"Buyurun," diyerek kapıyı açtı Şişko.

Yine üçünün arasına düşmüştü. Bakışlarını kuşku içinde herbirinin üzerinde dolaştırdı. Yüzde yüz biliyordu ki, kendini geriye çağırılmaları hiç de hayra alamet değildi. Üç Gestapo, Sinewski'nin dehşet içinde titreyişini hazla seyrediyorlardı. Fıçı göbekli, sahte bir nezaketle adamın altına bir sandalye sürdü: "Oturunuz, Bay Sinewski!" Sonra kendisi de masanın arkasına geçerek sandalyeye yerleşti.

Karakuru, yine pencerenin önündeydi. Kemikli eliyle pencerenin kolunu sürgüledi. Bu kez Şişkonun yerine kapıya sarışın polis yaslanmıştı. Yazman kız da oradaydı, daktilosu önünde oturuyordu.

Sinewski sandalyesinde büyük bir tedirginlikle ileri geri kayıyor, terden ıslanmış parmaklarını ovup duruyordu.

Şişko bir süre ceketinin iç cebini karıştırıyormuş gibi yaptıktan sonra, "ne arıyordum?" diye kendi kendine mırıldandı. Ardından birdenbire damdan düşercesine yapıştırdı soruyu:

"NSDAP üyesi misiniz?"

"Hayır, henüz değilim."

"Ama olabilirsiniz," diye homurdandı Şişko. Sonra yine damdan düşer gibi ikinci sorusunu patlattı:

"Kim bu adam?"

Eliyle Pepp'in resmini uzatıyordu.

Sinewski geriye doğru kaykıldı. Tutuklama Bildirgesi'ndeki adamdı bu. Oğlundan onun bir politikacı olduğunu öğrenmişti. Şaşkın şaşkın bakarken, şişko polis bir darbe daha indirdi:

"Sinewski! Siz oğlunuzu ceketini o adama götürmekle görevlendirmişsiniz. Doğru mu?"

Sinewski şimdi önünde duran karakuru polise çaresiz bir köpek gibi bakıyor, adeta inliyordu:

"Hayır... Aslı yok... Ben değilim... Hiç aslı yok!"

İnanırmak için kendini zorluyordu:

"Hem benim bir azılı katile yardım edebileceğimi mi sanıyorsunuz? Görüyorsunuz ya, hemen polise geldim!"

"Kapat çeneni!" diye hışımla kükredi sarışın polis. Şişko ise zevkle homurdandı:

"Sinewski, Gestapo kaçın kurasıdır, kül yutmaz!"

Artık can korkusuna düşen Sinewski yalvarıp yakarmağa koyulmuştu:

"Bilmiyorum. İnanın ki ben yapmadım. Yemin ederim!"

"Yazıklar olsun Sinewski. Oysa söyleyeceğiniz tek söz herşeyi kolaylaştırıracaktı. İşin doğrusu, o adam çoktan elimizde..."

Bu son darbe Sinewski'yi adeta mahvetmişti. zorlukla, hırıldıyarak nefes alıyordu. Korku bütün bedenini adeta kısıp almıştı. İnleye inleye gammazladı:

"Hayır, hayır...Ben değil. Ama tahmin edebilirim kimin parmağı olduğunu...Meister..."

Karakuru bir tazi gibi ileri atıldı: "Kim dedin?"

"Evet, Meister... Bizim evde oturur. Onlardan! Bir zamanlar hapiste de yattı. Hele oğlu! Yani büyük olanı... Amigo derler ona. Oğluma demiş ki: 'Tutuklama Bildirgesi'ndeki adam var ya, bir politikacı, örgütçü o.' Benim oğlanı baştan çıkartan da işte o Amigo dedikleri. Yani Meister'in büyük oğlu."

"Hah şöyle," diye sıırıttı şişgöbek ve gammazlığının ödülü olarak Sinewski'ye bir sigara uzattı. Artık kovuşturmayı çorap söker gibi sürdürebilirdi.

○ sırada Amigo, hiçbir şeyden habersiz, dertsiz tasasız, ikindinin keyfini çıkarmakla meşguldü. Çıt kırıldım kızın verdiği kukla elinde güle oynaya Schweizer Garten'den dönüyordu. Walter Meister gibi bir babanın oğlu olmanın gururu her haliyle yüzünden okunuyordu. Artık Pepp'in yaşamı da tehlikede sayılmazdı. Korkmağa paydos! Amigo şöyle bir çevresine bakındı. Her zamankinden ne kadar farklı görünüyordu avlu bugün? Veranda bile değişmiş gibiydi. Bu güzelim ikindi vakti, Amigo'nun yüreğine endişe salacak hiçbir neden yoktu... Duvarların arasından çaprazlamasına sızan günışığı nazlı ağaç dallarını bir kat daha güzelleştiriyordu. Oyun arkadaşlarının çığlıkları daha sevimli ve canlı geliyordu bugün Amigo'ya. Radyodan yükselen bir melodi, gün ışığını, ağaçları ve çocukları adeta okşayarak dağılıyordu. İkinci artık yavaş yavaş inmekte olan akşamla buluşuyordu. Amigo kuklasını Hotta'ya, Kulle'ye ve parkta yanından ayrılmayan çocuklara tekrar tekrar oynatı-

yordu. Küçükken böyle bir oyuncacı olmasını ne kadar istemişti. Nihayet kavuşmuştu ona. Kuklasını neşeyle oynatırken biraz da utanç duymuyor değildi. Ne de olsa, kukla oynatacak yaşı çoktan aşmıştı. Ama yine de oynak bir şarkı tutturarak kuklasıyla dansetmekten kendini alamadı. Amigo'nun gösterisinden çok keyiflenen seyircileri yeni yeni oyunlar bulması için tezahürat yapıyorlardı. Eh Amigo da onları kıracak değildi ya. İşte kukla şimdi de profesyonel bir dansör gibi step yapmağa başlamıştı bile. Amigo, Hans Albers gibi insanı kendinden geçirecek şarkılar söylüyor, Şarlo'yu gölgede bırakacak komiklikler yapıyordu.

Çocuklar gittikçe Amigo'nun çevresinde daha büyük bir halka meydana getiriyordu. İçlerini çeke çeke izledikleri gösteriyi sık sık alkışlara boğuyorlardı.

Bütün bunlar olup biterken, evin karanlık holüne girip tedirgin bir şekilde duvara yaslanan çocuğun kimse farkına bile varmadı. Çocukların kahkahası yükseldikçe huzursuz bir şekilde başını kaldırıp bakıyor, eğlenceden duyduğu rahatsızlık yüzünden okunuyordu.

Sine'den başkası değildi çocuk. Karakuru polisin iri kaşlı yüzüğüyle vurduğu yer suratında hâlâ sızım sızım sızılıyordu. Ezik ve bitkindi. Tam merdivenden çıkarken Gestapo'nun babasını geri çağırdığını duyunca içine doğmuştu zaten. Artık herşeyin sonu gelmişti. Babasına "yasa dışı" olmanın anlamını sorduğunda onun korkuyla pencereyi kapatmasından belli değil miydi işin buraya varacağı. Polisler karşısında babası, mümkün değil, dayanamazdı.

Sine polis perkezinden çıkar çıkmaz koşa koşa

eve gelmişti. Kafasında tek düşünce vardı: Amigo'yu kurtarmak!

Ama evin holüne gelip de sevinç ve mutluluk içinde şarkı söyleyen danseden Amigo'yu görünce de bir şey söylemeğe dili varmamıştı. Nasıl anlatabilirdi? Üzüntüden ağrılar saplanan başını duvara dayamıştı. Gestapo'lara karşı gösterdiği direnişten adeta eser kalmamıştı, tüm gücü tükenmişti.

Tam o sırada Koppen Sokağı'nın 65 numaralı evinin önünde siyah, Limusin marka bir otomobil sert şekilde fren yaparak durdu. İçinden altı kişi fırladı. Kapılar sertçe kapandı. Gelenler arasında karakuru polisi görünür görünmez tanıdı Sine. Babasını göremiyordu. Birdenbire vargücüyle bağırıp Amigo'yu uyarmak geçti içinden. Ama sustu. Artık biliyordu ki, şu Nazi hainlerini aldedebilmek için kurnaz davranmak, hileye başvurmak gerekliydi. Bunun için de, hile ve zor karşısında sarsılmayacak mangal gibi bir yürek sahibi olmak lazımdı.

Sine, dirseğiyle kalabalığı yarıp ilerledi. Afal afal bakan Amigo'nun kulağına bir şeyler söyledi. Heyecanla, ön tarafı, sokağı işaret etti. Amigo oralı değildi. Kolundan yakaladı. Yine boşuna... Oyunun hararetine kendini kaptırmış olan Amigo'nun gözü dünyayı görmüyordu. Sadece başını sallayıp duruyordu.

Daha fazla dayanamadı Sine.

"Gestapo, Amigo!" diye kulağına bağırdı, "Gestapo!..."

Amigo şaşırmış, sert bakışlarını Sine'ye çevirdi birden.

Oyun bozulduğu için diğer çocuklar küplere biniyor, bağırıp çağırıyorlardı. Hatta Sine'yi itekleyip tartaklamağa başladılar. Oyunbozana had-

dini bildirmeliydi. Kızgınlık o dereceye vardı ki çok geçmeden seyirciler birbirlerine girdiler, yerlerde alt alta, üst üste boğuşmağa başladılar.

Bu kargaşalıktan yararlanan Sine, Amigo'yu verandaya doğru sürüklemeyi başardı. Hotta, Amigo'nun çaktırmadan verdiği bir işaret üzerine onları izledi. Gestapolar, avluda oynayan çocuklara aldirış etmeden evin holüne girmişlerdi bile. Evde oturanların adları yazılı levhanın önünde dikildiler. Walter Meister'in adını görünür görünmez de, görev bölümü yapıp dağıldılar hemen. İkisi tekrar dışarı çıkıp sokak başını tuttu. Birisi holda kaldı. Karakuru dahil diğer üçü, yan kanattaki eve doğru telaşlı adımlarla ilerlemeğe başladılar.

Üç kişinin eve daldığını görünce, yerde boğuşmakta olan afacanlar, işin içinde bir şey olduğunu farkedip kendilerine geldiler, sanki komut verilmişçesine hepsi yerlerinden fırladılar. Şamata dinmişti birdenbire. Şimdi hepsi birbirine sokulup endişeli bakışlarla, üç kişinin daldığı kapıyı gözlüyorlardı. Bu evin başında bir bela dolaştığını hepsi yüreklerinde hissediyorlardı.

İşte Gestapo'lar evden çıkıyorlardı. Aralarında Walter Meister de vardı. Bilekleri kelepçeliydi. Acılı ve ıvecen bakışlarını çocukların üzerinde dolaştırdı. Fakat ne Hotta'yı, ne de Amigo'yu görebildi. Amigo, büyük oğlu, daha birkaç saat önce özgür ve adil bir Almanya kurma mücadelesinde kendisine güç veren yiğit oğlu!

Karakuru, tam Walter Meister'in arkasında yürüyordu. Birden şaşkın şaşkın bakışan çocuklara döndü: "Şu Amigo'nuz nerede?" diye sırıttı.

Babacan ve samimi görünmeğe çabalıyordu.

Çocuklar bu sorunun altındaki tuzağa düşmediler. Cevap vermek yerine omuz silkmekle yetindi-

ler, gözlerini yere dikip sessizce öyle duruyorlardı. Karakuru, çocukları konuşturmak için biraz daha dil döktü boşu boşuna. Yine cevap alamadı.

Zaten cevap da veremezlerdi ki. Çünkü, Amigo'nun Hotta ve Sine ile birlikte Pepp'e koştüğünü hiçbirisi bilmiyordu. Orada, Pepp'in gizlendiği yerdeydi üç çocuk. Amigo dizlerini büküp yere oturmuş, başını da dizlerine dayamıştı. Sine'nin anlattıklarını dinledikten sonra üzerine çöken umutsuzluğu hissettirmemeğe çalışıyordu.

Solgun yüzünde gözleri adamakıllı yuvalarına gömülmüş olan Hotta, birden nefretle tükürdü Sine'nin suratına: "Gammaz!"

Sine'nin gözleri utançla yere dikildi.

"Susun!" diye araya girdi Pepp ve Hotta'yı kendine doğru çekti. Çocuklar amansız bir çaresizlik ve şaşkınlık içindeydiler. Yardım istercesine Pepp'e baktı Amigo. Pepp ise mertek aralarından sızan ışık huzmesine dikmişti gözlerini.

Neden sonra fısıldadı:

"Şayet burayı basacak olurlarsa, herşeyi benim üstüme at Amigo. Bütün bunları yapmak için benim sizleri zorladığımı söyle."

Amigo iç çekerek başını dizlerinin üstüne daha da bastırdı. Bu kendi kendine ihanet etmek olmaz mıydı?

Hotta sıtmaya tutulmuşçasına zangır zangır titriyordu.

"Belki de bizi bulamazlar," diye ürkek ürkek konuşacak oldu Sine. Fakat ötekiler bu sözleri cevapsız bıraktılar. Hiçbiri böyle bir olasılığa inanacak durumda değildi. Pepp'in kendisi bile.

Dördü de çömeldikleri yerde kıvıldamadan duruyor, adeta nefes almaktan çekiniyorlardı.

Bu sırada evlerden birinde ateşte unutulmuş

bir demliğin düdük sesi duyuldu. Bu ses, onlara kısıldıkları bu mezarda, özgür bir yaşamı anımsatmıştı birdenbire. Herhalde o evde kahve pişiriliyordu. Belki de misafirleri vardı evsahibinin. Konukları çiçek de getirmiş olabilirdi...Masada da dizi dizi pastalar olmalıydı. Belki de bir doğumgünü partisi vardı. Masada en güzel çay takımları sıralanmış da olabilirdi. Bir anda bütün bunlar geçti Amigo'nun kafasından.

Özgürlüğe duyduğu özlemle burkuldu yüreği. Derin derin çekti içini. Demliğin düdük sesi adeta bir matkap gibi oymuştu dimağını, başka düşüncelere hiçbir yer bırakmamıştı. Hay allahın cezası demlik!

Karakuru polis, ön avlunun ortasında, su ızgarasının yanında dikilip duruyordu. Arkasında çocuklar koşuşunca hemen geri döndü. Amigo aralarında olabilirdi. Bakışları öyle ürküntü vericiydi ki, çocuklar selameti o güzelim oyun yerinden teker teker çekilmekte buldular. Karakuru orada yapayalnız, sırık gibi kalıverdi.

Ortalık adamakıllı kararınmıştı.

Pepp, Sine ve Hotta verandanın altında bir köşede hâlâ çömelmiş duruyorlardı. Amigo ise bir delikten dışarıyı gözliyordu.

Birden ön avluda çöp bidonları yanında bir çöp tenekesi tıngırdadı. Karakuru pürtelaş o yana döndü, çöp boşaltan bir kadındı. Kadın ön cephede evin kapısından içeri girinceye kadar gözleriyle izledi onu.

Amigo gerisin geriye süründü, Pepp'e fısıldadı:

"Hâlâ oradalar!"

"Epey beklerler," diye cevapladı Hotta. Sonra Amigo'nun kuklasını cebinden çıkartıp hayranlıkla

seyretmeğe koyuldu. Burada endişeyle bekledikleri şu saatlerde başları üzerinde dolaşan tehlikenin aynı zamanda olumlu gelişmelere gebe olduğu gibi bir his doğmuştu içinde. Doğrunun daima zafere ulaşacağı inancı güçlenmeğe başlamıştı. Öğrendiği kadarıyla tarih de hep bunu göstermiyor muydu?

"Vazgeçerler mi acaba?" diye birdenbire Pepp'e sordu Sine.

"Belki," diye cevapladı öteki, fakat içinden hiç inanmıyordu.

Amigo Pepp'in gitgide daha tedirginleştiğini farketti. Derin düşüncelere dalarak alt dudağını kemirmeğe koyuldu. Dış dünyanın sesleri burada nasıl da farklı geliyordu insana. Bir lokomotif düdüğü, banliyö treninin vızlaması, bir köpek hırlaması ve arabaların klakson sesleri... Yaşam özlemi tüttü yine alev alev Amigo'nun içinde. Kocaman dalgalarla Amigo'yu sarıyordu. Babası şimdi nerelerdeydi acaba? Walter Meister'e takıldı akılı.

Daldıkları bu derin sessizlik içinde Hotta birdenbire yine kukla ile oynamaya başladı, sonra Pepp'e uzattı onu sevgiyle.

Karanlık düşüncelerin baskısı altındaki Pepp, buna rağmen, içten bir gülümseyişle aldı kuklayı Hotta'nın elinden. Bu çocukların talihsizliklerine kendisi neden olmuştu. Bakışlarını herbiri üzerinde ayrı ayrı dolaştırdı. Bir yanda sevimli Hotta, diğer yanda ise Sine: karakuru polisin kaşlı yüzüğüyle vurduğu yerin sızıltısı hâlâ dinmemiş. Kendisi yüzünden acı çeken zavallı çocuk. Ya Amigo! Yiğit, ağırbaşlı, bambaşka bir çocuk. "Daha çok, çok," diye geçirdi içinden Pepp, "çok şeyler geçecek başından, çok acı çekecek." Sonra içini çekti: "Ah sizler..." diye kıpırdadı dudak-

ları ve kollarını Sine ile Hotta'nın omuzlarına attı. İkisi de Pepp'e sokuldular. O, artık bu çocuklar için candan bir dost olmuştu.

Hava karardı tamamen.

Oniki giriş kapısından ilki önünde inatla bekliyordu karakuru. Bu sırada kaputlu polislerden biri yanına yanaşarak raporunu verdi:

"Sinewski'nin küçüğü de hâlâ ortalarında yok."

"Hmmm," yaptı karakuru kaşlarını yukarı kaldırarak. Topuklarını yerde sürüyerek volta atıyordu. Ceket cebinden bir elektrik feneri çıkartarak yaktı.

Cep fenerinin yuvarlak ışık huzmesi ihlamur ağacı ile boş alanı tarayarak duvara doğru kaydı. Bu duvar, alanı, kereste deposundan ayırıyordu. Kuru feneri söndürüp tekrar yaktı. Işık huzmesi bu kez, çocukların oynadıkları Skagerrak Savaşı oyunundan kalma bir kruvazörün artık parçalarını ve çürümüş bir gemi direğini aydınlatıyordu. Karakuru farkına varmadığı için bu direğe takılıp tökezlendi. Kruvazör de batmıştı.

Gestapo tekrar fenerini söndürdü. Geniş adımlar atarak ilerledi verandaya doğru. Ayağı bu kez de bir çocuk arabası tekerine takılmıştı. Tekrar yaktı fenerini. Işık huzmesi çevreyi bir süre taradıktan sonra bu kez tekerin yanında Sine'nin yitirdiği izci kordonunu yakaladı.

Pepp huzursuz, elektrik fenerinin danseden ışığını izliyordu. Karakuru gittikçe yaklaşmaktaydı. Küçüklerin ikisi henüz yaklaşan tehlikeden habersizdi. Parmaklarına doladıkları bir iple oynamaya dalmışlardı.

Amigo çizgi halinde içeriye sızan ışığa baktı. Verandaya doğru birinin araştırmacı bir tavırla ilerlediğini gördü. Aman allah! Ya feneri aşağıya tutarsa? Gerçeği görmek istemezcesine gözlerini elleriyle kapattı. Sonları yaklaşmıştı demek. Hotta ve Sine hâlâ dünyadan habersiz kendi alemlerinde...

Amigo'nun kafasında şimşek gibi bir düşünce parladı. Evet, tek çare vardı: Birisi kendini feda etmeliydi ötekileri kurtarmak için. Birisi teslim olursa, en azından bir saat için avluyu rahat bırakabilirdi gestapolar.

Amigo derhal karar verdi. Diğerlerine bir göz kırptıktan sonra öne doğru süründü. Pepp kollarını uzatıp arkasından tuttu: "Amigo!"

Amigo deliğin ağzına çıkmıştı bile.

"Amigo!"

Sine ve Hotta, Amigo'nun nasıl gizlice avluya doğru süzülüğünü dehşet içinde seyrediyorlardı.

Elektrik fenerinin ışık huzmesi, taşlana taşlana paramparça olmuş veranda penceresinin üzerinde gezindi. Bir an durakladı karakuru. Acaba bir şeyler mi sezmişti? Verandanın yanındaki bir elektrik direğinde Amigo'nun uçurtması kederli kederli sallanıyordu. Çıtaları kırılmış, kağıtları yırtılmıştı.

Karakuru birden avluda ayak sesleri duydu. Feneri uçurtmadan çekti. Gözleri ışık huzmesiyle karşı karşıya geldi Amigo'nun. Sert adımlarla çöp bidonlarının arasından karakuru adama doğru yürüyordu. Gestapo'nun dikkatini verandadan uzaklaştırmak için çok temkinli hareket ediyordu. Korku duvarına aşmıştı bir kez. Bunun için soğukkanlı ve akıllı başında ilerledi. Artık kolları iki yana

sarkmış duruyordu. Yüzüne çevrilmiş elektrik fenerinin ışığı gözlerini kamaştırıyordu.

"Aha, demek sensin ha!" diye öttü karakuru, "gel öyleyse..."

Elektrik feneriyle arka tarafı işaret etti. Amigo bütün bu olup bitenlere bir anlam veremedi. Tutuklanmış olmanın korkusu, annesini bir daha kucaqlayamamanın ve Hotta'yı yalnız bırakmanın acısına dönüştü. Pepp başarabilecek miydi acaba? Ya babası? Amigo son bir kez yukarıya, sevgili Meister'in evinin çiçekliğine baktı. Pencerede ışık yoktu. Ah bir seslenebilseydi yukarı! Birden Gestapo kabaca itekledi arkasından onu. Artık her şey bitmişti. Ellerinden geleni arkalarına komsunlardı gayrı...

Böylece veda etti evine Amigo.

Pepp, Sine ve Hotta adeta nefeslerini kesmişler, karakurunun Amigo'yu götürüşünü gözetliyorlardı. Akşamın kör karanlığında araba kapıları kapandı, motor çalıştı. Hotta, olup bitenlerin dehşetini ancak şimdi farkedip için için ağlamağa başladı. Sine onu teselli etmeğe uğraşıyordu beceriksizce...Pepp, kurtuluşunu sağlamak için kendisini feda eden Amigo'nun yiğitliğini düşündükçe boğazına bir şey düğümleniyordu. Avlu bomboştı. Amigo'nun fedakarlığının hakkını vermek gerekti.

"Bizim için tek şans," dedi çatlak bir sesle.

Sine ve Hotta hâlâ olayların baskısı altında ezilirken, Pepp'in kurtuluşu için son gayretleri sarfederken, Baba Sinewski kentin sokaklarında zilzurna sarhoş yampiri yampiri yürüyordu. Şimdi-

ye dek tüm alkollü içkilerden nefret eden adam, kendisini içkiye vermekten başka çare bulamamıştı. Bugün bir prensipten çok kendi yaşamına ihanet etmişti. Artık oğlu Sine'ye ne yüzle bakacaktı? Neden o denli alçaldığını ona nasıl anlatırdı? Elektrik direğini kucaklamış, gömleği parça parça olmuş, acı acı bağıırıyordu:

"Öldürün beni! Ben domuzun tekiyim! Ölüme müstahakım ben. Gebertin beni!"

Karanlık sokakta Sinewski'nin bağırtısı acı yankılar yapıyordu. Önünde uzun ve eziyetli bir yol uzanıyordu. Koppen Sokağı'na, oğluna giden yol!

Berlin Anhalter Şehir İstasyonu'nun büyük giriş salonu bomboş denecek kadar tenhaydı sabahın erken saatinde. Uykusunu alamamış Hotta'nın rengi kül gibiydi. Bir bankta oturuyordu. Yakınında, siyah pantolonlu, üstünde demiryolları memurlarına ait bir ceket bulunan bir adam arkası dönük ayakta duruyordu. Pepp'ti bu.

Peronların hoparlöründen parazitli bir ses yükseldi: "Ekspres tren tarifeye uygun olarak zamanında hareket edecektir." Büyük salon bir anda telaşlı yolcularla doldu. İşte Sine de orada. Göğsü hızla inip kalkıyor, çok koşmuş olmalı. Büyük kapılardan birinin önünde duruyor. Çevresini taradı arayan gözlerle, sonra Hotta'yı buldu. Başlı ile Pepp'i gösterdi Hotta.

Sine hemen Pepp'e doğru seğırtti, eline bir şeyler sıkıştırdı. Pepp, elindekilere bakınca, bunların demiryolları memurları için bir paso ve yirmi marklık bir banknot olduğunu gördü.

Mutfak bütçesinden çekmişti Sine. Pepp'in yüzünde sevgi dolu bir gülümseme belirdi. Yanyana arkasında duran ikisine dönüp bakmak istiyordu, yapamıyordu. Gösterdikleri fedakarlık için teşekkür etmek istiyordu, yapamıyordu. Eski dostların yaptığı gibi vedalaşamıyordu onlarla. Gebinden Amigo'nun kuklasını çıkardı, ipinden tutup omuzuna attı. Sirtında taşıyacaktı onu.

Pepp, Sine ve Hotta'yı son kez ancak bu şekilde selamlayabildi. Tabii Amigo'yu da...

Turnike de onu son defa gördüler. Pasosunu gösteriyordu kontrolöre. Sine ve Hotta'nın adeta nefesleri kesilmişti. Kontrolör elini kasketine götürerek selamladı Pepp'i. Pepp de teşekkür ederek selamladı onu. Sonra yolcuların akıntısına karışıp kayboldu. Sine ve Hotta oldukları yerde donakalmışlardı.

Bu sırada hoparlörden soğuk ve cızırtılı bir ses yükseliyordu:

"Dikkat dikkat! Bugün saat dördü on geçe Alman birlikleri Polonya sınırını geçmişlerdir..."

Çok geçmeden başka bir ses bütün çirkinliğiyle ulumağa başladı. Alman halkını, doymak bilmeyen bir iştahla kıyımdan kıyıma sürükleyen sesteki o!

Erkeklerin hepsi birden hücum etti salona. Ellerinde karton kutularla, valizlerle... Geziye çıkan insanların sevinç ifadesi yoktu suratlarında. Çünkü bu erkekler bugünden itibaren faşistlerin ordusunda ölüme gideceklerdi.

Hotta ve Sine, olup bitenlerden habersiz afal afal bakıyorlardı. Yorgunluk ve bitkinlik artık canlarına tak demişti. Anababa günü halindeki istasyonu terk ettiler, koyu bir yasa bürümüş olan Koppen Sokağı'na yöneldiler. Kafalarında binbir düşünce ağır ağır yürüyorlardı. Evler bomboş, ga-

rip bir görünüm içindeydiler. Sokak lambaları hâlâ yanık unutulmuştu.

Sine ve Hotta elele tutuştular. Birbirlerinin yüzüne bakmıyor, tek sözcük olsun konuşmuyorlardı. Şu birkaç gün içinde yaşamdan çok şey öğrenmişlerdi, belki birçok büyüklerin bildiklerinden de çok!

Evlerinin önünde durdular.

"Hotta," dedi Sine usulca, "ya Amigo'yu dayaktan öldürürlerse..."

"Amigo'yu? Onun sırtı yere gelmez!" diye ke-sinkes cevapladı Hotta.

Amigo Toplama Kampı'na götürüldü. Korkunç işkence ve eziyetlere göğüs gerdi. Ağır taşlar yüklü arabalar çektiler, bir gece yalınayak karlar üzerinde beklettiler, sopa darbeleriyle ayakbileklerine kadar gömülü bataklıkta kovaladılar, bayılıp düşünceye değin. Tüm işkence çeşitlerini yaşadı Amigo, bir daha kimseye yardım edemeyecek kadar güçsüz hale sokuluncaya değin. Bir SS memuru bir ihtiyarın üstüne köpeğini saldırtırken dahi birşey yapamadı Amigo. Hoş, yapmaya kalksaydı kesinlikle ölüm olurdu bu Amigo için. Oysa ölmeyi de çok istiyordu zaman zaman. Ama ölüme duyduğu özlemi yenmeyi de başardı Amigo. Tüm umutlarını yitiren mahpusların kurtulmak için kendilerini üzerine fırlattıkları cereyan yüklü dikenli teller önünde kaç defa durmuş, fakat her defasında yaşam iradesi ağır basarak vazgeçmişti.

Her defasında, kendi içinde, kendi benliğinde gizli taze gücü ve umudu bulup değerlendirmeyi başardı Amigo. Ölüm yüklü teller üzerinden sakın

ve esrarengiz bulutlar ağır ağır geçerken, Amigo bu bulutlara dalıp karanlık ve hüzünlü barakaların dışındaki bir yaşamı düşünüyordu. Babasını, annesini, Hotta'yı ve Pepp'i sayıklıyordu, onlarla birlikte yaşayacağı bir yarını düşünüyordu.

Schweizer Park'ta yine dönme dolaplara binecekti elbet bir gün. Gransee'yi görmeyi ne kadar istiyordu hele. İyi bir öğrenim yapacak, kazandığı ilk parayla da annesine ananas alacaktı. Hotta'ya da bir çanta... Sonra oturup Pepp ve babası ile satranç oynayacaktı. Hep bunları düşlerdi Amigo SS'lerin zulmünden, tıklım tıklım dolu barakalardan ve bulaşık suyu gibi çorbalardan uzak.

Bütün bu yaşamı boyunca, babasını hatırlatan bir adam kendisine yardımcı oluyor, mutlu yarın-lara hazırlanmak için ona güç veriyordu.

Nitekim yaşadı Amigo, her zorluğu göğüsleyerek. Ve bugün de yaşıyor.

1945 yılında Toplama Kampı'ndan eve döndüğünde Pepp'in kaçmayı başardığını ve halen öğretmenlik yaptığını öğrendi. Baba-oğul Sinevski'ler bilinmeyen bir yere taşınmışlardı. Hotta bir yurttaki kalıyordu, annesi bir bombardımanda enkaz altında kalarak can verdiğinden beri...

Babasından Amigo'ya sadece bir veda mektubu kalmıştı. Bu mektubu Walter Meister, Berlin'de, Plötzensee semtinde idam edileceği gece yazmıştı:

"Sevgili oğlum, yiğit Amigom!

"Şu anda saat iki...Daha beş saatlik bir ömrüm var. Ne yaptımsa boşuna değildi. Elveda. Her şey gönlünce olsun. Sen benim için bir anıt ve yarın-sın. Yaşamı ve insanları sev, benim sizleri sevdiğim gibi.

Baban"

Amigo bu mektubu sık sık okur. Özellikle kendinin büyük görevlerin üstesinden gelemeyeceğini sandığı zamanlarda okur. Bugün Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin Halk Ordusu'nda bir subay olan Amigo için daha nice zor durumlar var. Ama hiçbir sınav, onun 1939 yılı ağustosunda başından geçenlerle karşılaştırılmaz.

| sözlük

NAZİ PARTİSİ: Almanya'da büyük parababalarının, Alman halkını daha fazla sömürebilmek ve öteki ülkeleri de egemenlik altına almak için besleyip 1933'te zorla iktidara geçirttikleri faşist, yani halk düşmanı örgüt. İkinci Dünya Savaşı'nı da çıkartarak on milyonlarca insanın ölümüne neden olmuştur.

NSDAP: Bu örgütün almanca isminin başharfleri

HITLER: Nazi Hareketi'nin elebaşısı

FÜHRER: Nitler'e Nazilerin taktıkları ünvan

"HEIL HITLER": Nazi selamı : "Yaşasın Hitler!"

GESTAPO: Nazi Almanyası'nın siyasi polisi

SS'LER: Nazi Almanyası'nda "muhafız" adı altında halka zulmetmek için kurulan terör örgütü

TOPLAMA KAMPI: Nazi'lerin bütün ilerici ve faşizme karşı insanları atarak zulm ettikleri, hatta yokettikleri büyük hapishaneler.

YASADIŞI: Nazilere karşı veya herhangi bir ülkede faşist yönetime karşı gizli yeraltı mücadelesi yürüten örgüt veya kişiler.

SKAGERRAK SAVAŞI: Birinci Dünya Savaşı sırasında Norveç ile İsveç arasındaki bir körfezde verilen deniz savaşı.

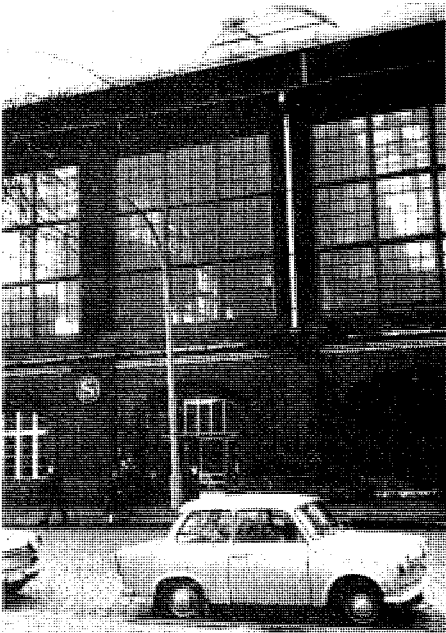
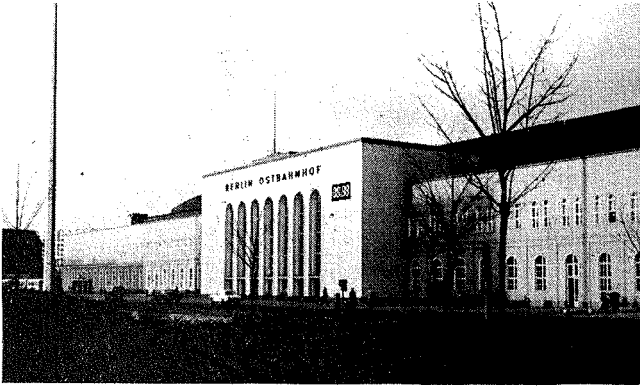
DEMOKRATİK ALMAN CUMHURİYETİ: İkinci Dünya Savaşı sonunda Nazi'lerin yenilgiye uğratılmasından sonra Almanya'nun doğu kesiminde kurulmuş olan sosyalist cumhuriyet. Nazilerden kalan bütün pislikleri ve kötülükleri en kısa zamanda temizledikten sonra Alman halkının ve öteki dünya halklarının refahı, yeni kuşakların mutluluğu ve dünya barışı yolunda dev adımlarla ilerlemektedir.

HALK ORDUSU: Emperyalistlere ve faşistlerin yeni komplolarına karşı sosyalist Almanya'yı, emekçi Alman halkını ve dünya barışını savunan halk hizmetindeki DAC Ordusu.

Nazi diktatörlüğü yıkıldıktan sonra kurulan Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde, geçmişin bütün çirkin kalıntıları gibi, kitapta adı geçen Koppensokke'nin kışlaması köhne evleri de yıkılmış, yerine emekçi insanların, çocukların mutlu yaşadığı modern konutlar, çocuklar için oyun ve spor yerleri inşa edilmiştir. Yukarıda Koppensokke'nin yeni durumu, altta ise kitaptaki olayın geçtiği 65 numaralı evin yerinde yükselen konutun giriş kapısı görülüyor.

Kitapta adı
geçen
Schleissischer
İstasyonu
bugünkü
Demokratik
Alman
Cumhuriyetinde
restore
edilmiş ve
adı da
Berlin
Ostbahnhof
olarak
değişmiştir.

Amigo, Toplama Kampı'ndan kaçan birine bilmeden yardımcı olur. Oysa kaçak Nazi polisleri tarafından aranmaktadır, ona yardım edenlerin de hayatı tehlikededir. Fakat Amigo, tehlikenin farkına varınca da, her yürekli insan gibi, "ne olacaksa olsun, inceldiği yerden kopsun" diyecektir. Çünkü Amigo,

yiğit bir
çocuktur.

Ostelik,
faşizme karşı
savaşılan
yürekli bir
babanın
oğludur.

Tek başına
sayısız
güçlükleri
yener, bir
arkadaşının
gevezeliği
yüzünden

toplama
kampına
düşmesi de
onu yolundan
döndüremez.

Amigo'nun
öyküsü, halk
düşmanlarına
karşı savaşılan
halk
çocuklarının
öyküsüdür.

